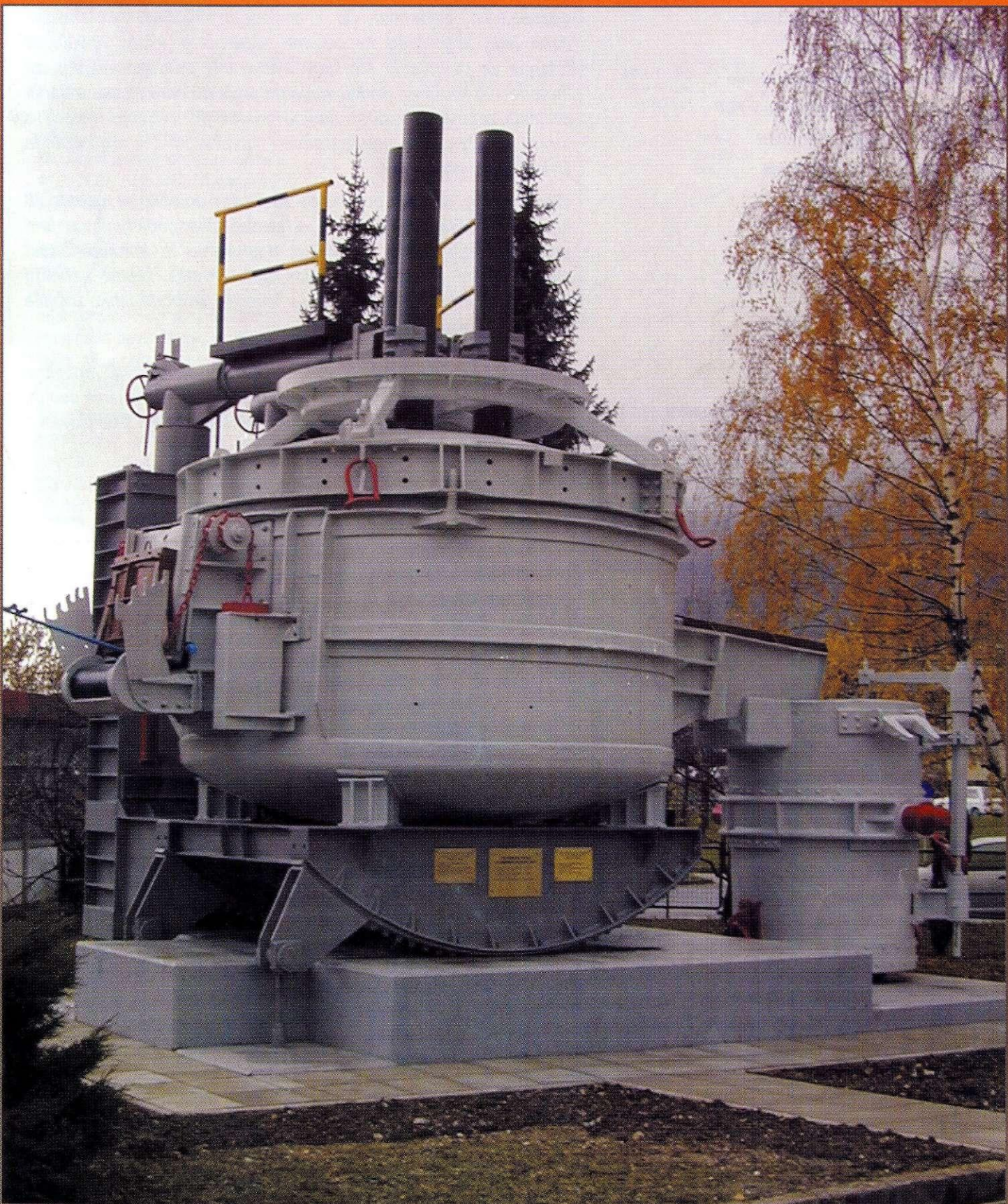

slovenske železarnice

interni informacijski časopis
številka 11, november 2000

Novice

Vsebina:

Predstavitve metode 20 ključev

SLUŽBE SE PREDSTAVIJO

Napredek je opazen ob vsakem ogledu

Učinkovit sistem inovacijske dejavnosti je naš skupni cilj

Naprava za vpihavanje dušika v jeklo

INTERVJU: Ludvik Bergles, Matija Urh

KADROVSKA GIBANJA V OKTOBRU

Proizvodnja v oktobru

Že novembra 100 tisoč ton proizvodnje

Rekordna proizvodnja in odprema v PDP

V Vroči valjarni dosežen letni načrt

Izjava o varnosti z oceno tveganja

NOVICE IZ TRŽIŠČA JEKLA

IZ SVETA JEKLA

ANKETA

NI MI VSEENO!

Dodatno pokojninsko zavarovanje

IZ ZGODOVINE ŽELEZARNE

Veliko želja, premalo denarja...

Živahna ljubiteljska kulturna dejavnost v občini

Jesenice bogatejše za pomemben pomnik železarstva

Jesenski izlet društva DMIT

Hokejisti Acronija vodijo

Nova organiziranost športa na Jesenicah

POHODNIŠTVO

Rešitev nagradne križanke

Slika na naslovni strani:

Na zelenici pred upravno stavbo Acronija stoji obnovljena najstarejša elektro obločna peč BBC, ki je obratovala v Jeseniški železarni od leta 1940 do pričetka obratovanja nove Jeklarne.

UVODNIK

NAŠA DRUŽBA BO PRIČELA Z UVAJANJEM METODE 20 KLJUČEV

V septembru letošnjega leta je bil Acroni na javnem razpisu Ministrstva za gospodarske dejavnosti izbran in vključen v projekt »Spodbujanje uvajanja celovitih sistemov stalnih izboljšav«. Ministrstvo za gospodarske dejavnosti bo v naslednjih dveh letih zagotovilo nepovratna sredstva v višini 20.000.000 tolarjev za pokrivanje stroškov svetovanja in usposabljanja za metodo »20 ključev«. Sodelovanje pri projektu nam v času trajanja projekta zagotavlja tudi strokovno pomoč pri uvajanju metode s strani priznane mednarodne svetovalne organizacije Deloitte&Touche.

Glavni razlog, da se je poslovodstvo družbe odločilo za metodo 20 ključev je želja, da bi doseli strateške cilje podjetja in s tem zagotovili dolgoročno stabilnost poslovanja in konkurenčnost družbe Acroni na zahtevnih tujih trgih. Skratka, želimo ustvariti ustvarjalno in motivirano okolje, v katerem se bodo lahko uvajale neprestane izboljšave.

Zmagovita podjetja bodo tista, ki bodo znala vključiti vse možgane – izkoristiti vsak volt energije, vnesti razburjenje v življenje svojih ljudi in jih motivirati, da bodo vsak dan razmišljali o izboljšavah.

Jack Welsh,

Predsednik podjetja General Electric

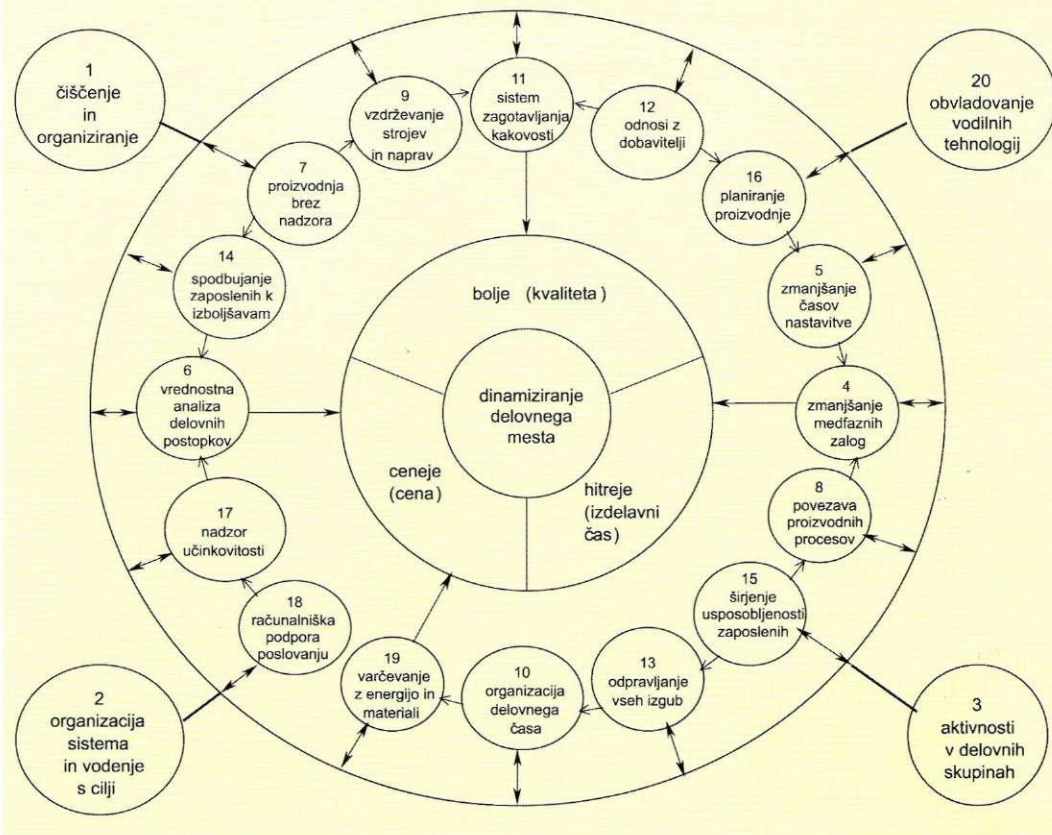
Pomembno pri metodi 20 ključev je to, da so v uvajanje metode vključeni vsi zaposleni v podjetju. Stalnih izboljšav ni mogoče uvajati brez sodelovanja vseh zaposlenih, brez usposabljanja, brez razmejitev obveznosti in odgovornosti, kajti le ljudje ustvarjajo rezultate. Zato je bila metoda razvita tako, da je razumljiva vsem zaposlenim.

Direktor strategije in razvoja
Mag. Darko Mikec

PREDSTAVITEV METODE 20 KLJUČEV

Metodo 20 ključev je razvil japonski profesor Iwao Kobayashi in predstavlja praktičen in razumljiv program medsebojno povezanih izboljšav poslovanja podjetja. Sistem 20 ključev je mednarodno razširjena in priznana metoda stalnega in nadzorovanega spreminjanja podjetja, ki edino omogoča preživetje in napredek v današnjem svetu hitrih sprememb. Sistem zajema 20 področij izboljšav, ki so potrebna za povečanje produktivnosti in zadovoljstva vseh interesnih skupin v podjetju (kupcev, dobaviteljev, zaposlenih, skupnosti in lastnikov), ne nazadnje pa tudi za ohranitev in izboljšanje kakovosti naravnega okolja. Skupni cilj vseh ključev je preoblikovati in trajno ohraniti organizacijo v kondiciji odličnega podjetja in tako **hitreje, ceneje in lažje** zadovoljiti kupca in s tem povečati tržni delež podjetja.

Štirje temeljni kamni metode so ključ 1, 2, 3 in 20. Ti ključ 1 pospešujejo rast in razvoj ostalih šestnajstih ključev, ki spet povratno vplivajo na temeljne kamne. Rezultat procesa je izboljšanje delovnih pogojev v podjetju in vzpostavitev idealnih razmer na delovnih mestih brez nepotrebnih izgub, v prijetnem

okolju, popolnoma osredotočeno na potrebe kupcev.

Vseh 20 ključev skupaj vpliva na temeljne spremembe podjetja. Pozitivni učinki metode na enem področju vplivajo pozitivno tudi na druga področja. Osamljeni poskusi izboljšav običajno ne prinašajo trajnega sodelovanja vseh zaposlenih.

UVAJANJE METODE V PODJETJE

Težišče: Potegovanje za nesporno vodstvo na trgu, srebrno in zlato medaljo; povečevanje produktivnosti

Rast in širitev

Institucionalizacija in stabilizacija

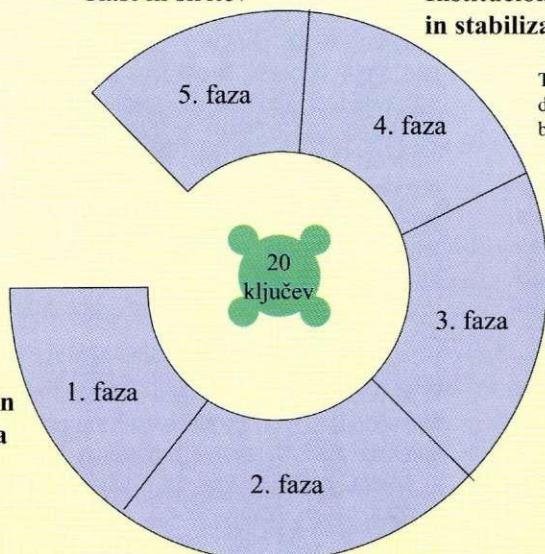
Težišče: Vzdrževanje dobrega delovanja, potegovanje za bronasto medaljo

Napredovanje in poglobljena uporaba

Težišče: Doseganje rezultatov z bolj intenzivnim uvajanjem metode, tudi pri dobaviteljih

Predstavitel metode in pripravljanje podjetja na njeno uvajanje

Težišče: Razumevanje in sprejemanje metode, uvajanje na omejenih delih podjetja

Uvajanje metode

Težišče: Doseganje rezultatov s sinergijo med ključ 1

Osnova za uvajanje metode 20 ključev v podjetje je razumevanje najvišjih vodilnih v podjetju in njihova pripravljenost za dolgoročno sodelovanje. Gonilna sila uvajanja metode bosta glavni direktor podjetja in vodja projekta, ki morata postaviti učinkovito organizacijsko strukturo projekta.

Projekt uvajanja metode 20 ključev v podjetju lahko razdelimo na 5 faz. Vsaka faza naj bi trajala eno leto. Shematično so faze uvajanja metode prikazane na sliki spodaj. Ker je prioritarna naloga v prvem letu uvajanja metode 20 ključev seznanjanje in izobraževanje zaposlenih, bo v naslednjih mesecih metoda zagotovo podrobneje predstavljena, pričelo pa se bo tudi izobraževanje zaposlenih.

Vodja projekta
mag. Mikec Darko

EKONOMIKA IN FINANCE

V ACRONI-ju se zavedamo, da le pravočasni in točni podatki o poslovanju vodstvu omogočajo, da sprejema ustrezne ukrepe in odločitve in na ta način usmerja poslovanje za doseg čim boljših rezultatov.

Tako v službah ekonomike in financ, ki jih sestavljajo Računovodstvo, Kontroling in Finance, 38 zaposlenih skrbi za natančno spremljanje našega poslovanja.

Za pravilno zajemanje vseh poslovnih dogodkov skrbi Računovodstvo, analize in najrazličnejše simulacije poslovanja pripravlja Kontroling, na oddelku financ pa skrbimo za pravilen plačilni promet z našimi poslovnimi partnerji v domovini in tujini.

Direktorica financ in ekonomike
Polonca Marjanovič, univ.dipl.ekon.

KONTROLING

Kontroling bi lahko poimenovali tudi Služba za plan in analize. Na oddelku smo zaposlene štiri ekonomistke. Naš osnovni cilj je zagotavljanje informacij, ki jih poslovodstvo potrebuje za odločanje in usklajevanje poslovanja v podjetju. Tako pri nas zbiramo, analiziramo in prikazujemo informacije z vseh področij poslovanja, kot so nabava, prodaja in proizvodnja, največ časa pa posvetimo analiziranju stroškov, izplenov, specifičnih porab ...

Kaj so torej naše naloge?

Eden večjih vsakoletnih projektov je priprava gospodarskega načrta. Najprej »stopita v akcijo« prodajna služba in marketing, katerih naloga je oceniti prodajne možnosti v prihodnjem letu, določiti prodajne cilje in s tem količine in prodajne cene ter trge za posamezne skupine proizvodov. Nabavna služba medtem proučuje in tudi določi nabavne cene za surovine in najpomembnejše materiale.

Kontroling pa se na podlagi analiz preteklih rezultatov in postavljenih ciljev za prihodnje leto usklajuje z obratovodji posameznih obratov glede višine izplenov, specifičnih porab energentov in pomembnejših pomožnih materialov. Poleg tega je potrebno pripraviti še načrt kadrov, kar je naloga kadrovske službe ter načrt investicij in še nekaj drugih zadev. Vse te stvari predstavljajo izhodišča na podlagi katerih se pripravi gospodarski načrt. Na podlagi izplenov in prodaje se izračuna planirana proizvodnja za vsak obrat. Ta je izhodišče za plan stroškov, ki se zadnji dve leti pripravlja na nivoju oddelkov. Plan kadrov je izhodišče za planirane stroške dela. Prodajne količine in cene pa predstavljajo realizacijo podjetja. Iz vsega skupaj dobimo nazadnje bilanco uspeha, ki mora izražati doseganje postavljenih ciljev.

Na podlagi izhodišč iz gospodarskega načrta in tekočih predpostavk se vsak mesec izdela ocena poslovanja, ki temelji na operativnem načrtu. Namen izdelave načrtov je v tem, da posledično ugotavljamo kako smo v realnem poslovanju uspeli doseči postavljene cilje. Z analizo ugotavljamo pozitivne in negativne odmike od načrtov. Tako izdelamo analizo prodajnih količin, cen in strukture prodaje, analiza stroškov pokaže odmike

pri cenah materialov, specifičnih porabah in izplenih, stroških storitev in ostalih stroških.

Zelo pomembna naloga pa je tudi priprava in analiza kalkulacij, na podlagi katerih se lahko prodajna služba dogovarja za ustrezno višino prodajnih cen. Kalkulacije so v našem podjetju zaradi velikega števila različnih izdelkov in velikega števila različnih tehnologij zelo kompleksne. Program za izračun so izdelali sodelavci informatike v sodelovanju s tehnologiji, ki so postavili tehnološke poti za posamezne izdelke. Prav tako skrbijo za mesečne obdelave, ki se vršijo na podlagi dejanskih informacij. Izdelan je bil tudi DIS (direktorski informacijski sistem), ki nam precej olajša delo.

V naši službi mesečno izdelujemo tudi poročila za zunanje institucije, predvsem za potrebe statistike ter za predstavnike lastnikov, to je Koncern SZ.

Sicer pa, če vas zanimajo različne informacije, kot so gibanje izplenov, specifične porabe in z njimi povezana odstopanja od načrtov, analiza stroškov, spremljanje nesreč pri delu, obseg zalog in podobno, si oglejte naše področje na intranetu. Mogoče boste izvedeli kaj zanimivega.

Vodja kontrolinga
Marjeta Rozman

RAČUNOVODSTVO

Računovodstvo je oddelk, v katerem se vsi dogodki, ki se zgodijo v Acroni-ju, spremenijo v številke. Tako se pri nas zabeleži vsak nakup, vsaka poraba, vsaka prodaja in vsak račun gre skozi naše roke.

V računovodstvu je 16 zaposlenih (od teh 2 zaposlena spadata pod SUZ), ki delajo v naslednjih oddelkih: likvidatura, stroškovno računovodstvo, računovodstvo osnovnih sredstev, računovodstvo plač, glavna knjiga.

V likvidaturi se evidentirajo (likvidirajo) vsi računi, ki dospejo v Acroni za nabavljeni material, rezervne dele, osnovna sredstva, energijo in storitve, potem ko so šli skozi kontrolo nabavne službe. Nabavna služba pregleda, ali je na računu zaračunano v resnici tisto, kar je bilo naročeno. Postopek likvidacije računa je zapleten in zahteva precej znanja in izkušenj ter zlasti veliko mero potrpljenja, ko je potrebno v času mesečnega obračuna iskati in terjati račune po različnih službah Acroni-ja.

Vsak račun, ki ga v likvidaturi vnesejo v informacijski sistem, se istočasno zabeleži tudi na oddelku financ, kjer čaka na plačilo.

Na drugi strani pa se podatki iz računov "zapišejo" v materialno knjigovodstvo, od koder se črpajo cene oz. vrednosti za vsak material, ki se porabi v proizvodnem procesu. To področje nadzoruje oddelk stroškovnega računovodstva, ki mesečno ugotavlja tudi vrednosti vse medfazne proizvodnje, nedokončanih ter dokončanih izdelkov za celoten proces proizvodnje. Skupna vrednost teh zalog oziroma spreminjanje le-teh ima namreč pomemben vpliv na bilanco uspeha družbe. Na koncu proizvodne verige se vsi prodani izdelki zapišejo na eni strani v finančnih kot terjatve do kupcev, na drugi strani pa kot prihodek družbe. Iz vseh teh podatkov se v stroškovnem računovodstvu mesečno izračunava uspešnost poslovanja posameznih obratov in skupaj Acroni-ja.

Pomembna postavka v mesečnih bilancah pa so podatki o plačah, ki jih posreduje oddelk računovodstva plač. Na tem oddelku se mesečno izračunavajo plače vseh zaposlenih. Poleg tega oddelk spremlja vsa zavarovanja zaposlenih, bolniške odsotnosti, kredite in ostalo, usklajuje vse to z ustreznimi zunanjimi institucijami (zavodi, banke, zavarovalnice...) ter daje naloge za izplačila plač. S tem oddelkom imajo zaposleni v Acroni-ju tudi osebno največ stikov, ker jim na oddelku potrjujejo razne obrazce za kredite, štipendije,... ter dajejo najrazličnejša pojasnila in zvezi s plačo.

Na koncu je še računovodstvo osnovnih sredstev, ki spremlja in ažurira vse spremembe na zemljiščih, stavbah in opremi družbe ter

izračunava amortizacijo in revalorizacijo vsega tega.

Podatki iz vseh teh delov računovodstva, pa tudi iz financ, se na koncu zberejo v glavni knjigi, ki usklajuje in kontrolira prenose podatkov iz posameznih delov. Končni izdelek glavne knjige je bruto bilanca družbe, ki je osnova za izdelavo vseh izkazov, ki jih v Acroni-ju izdelujemo za potrebe vodstva, za potrebe koncerna SZ ter za vse zunanje institucije, kot so banke, Davčni urad RS, Agencija za plačilni promet, itd.

Vodja računovodstva
Manja Baloh

FINANCE

Na oddelku Financ je 20 zaposlenih, ki svoje delo opravljajo v domačih in tujih saldakontih, na kompenzacijah, plačilnem prometu, oddelku osnovnih sredstev in vodenju kreditov ter kot strokovni sodelavec za zavarovanje.

Delo na oddelku je zelo dinamično in mora biti ažurno, da lahko podjetje razpolaga z natančnimi podatki pri izterjavi svojih terjatev in pokrivanju svojih obveznosti.

Devizni saldakonti vodijo stanje terjatev in obveznosti in celoten promet naših tujih kupcev in dobaviteljev. Evidentirajo devizne prilive iz tujine in s tem zapirajo terjatve do tujih kupcev, na drugi strani pa usmerjajo devizne odlive v tujino in s tem pokrivajo obveznosti do tujih dobaviteljev. Devizni plačilni promet poteka preko tujih in vseh večjih slovenskih bank. Oddelek evidentira tudi medsebojne pobote, asignacijske pogodbe in verižne kompenzacije. Za usklajevanje stanj s tujimi kupci in dobavitelji je potrebno ažurno knjiženje poslovnih dogodkov.

Domači saldakonti pa vodijo stanje terjatev in obveznosti ter celoten promet naših domačih kupcev in dobaviteljev. Oddelek evidentira tudi poslane in prejete obresti iz naslova zamud pri plačilih. Ažurno knjiženje prilivov, odlivov, kompenzacij, asignacij in cesij in s tem ažurno stanje terjatev in obveznosti je potrebno predvsem za tekočo izterjavo naših terjatev in tekoče pokrivanje naših obveznosti. Usklajevanje stanj z domačimi kupci in dobavitelji konec poslovnega leta je zakonsko predpisano, kvartalno pa se stanja usklajujejo s povezanimi podjetji v okviru sistema Slovenskih železarn za potrebe konsolidacije. Pomemben dejavnik pri delu na tem oddelku predstavlja stik s poslovnimi partnerji, saj je morebitna obojestranska nesoglasja potrebno rešiti hitro in uspešno v prid nadaljnjega poslovanja. V primeru neizterljivosti terjatev do kupcev je potrebno vlagati tožbe zoper neplačnike, hkrati pa odgovarjati na prejete tožbe naših dobaviteljev. Oddelek skrbi tudi za nemoteno finančno poslovanje družbe Železarna Jesenice d.o.o.

Plačilni promet deluje v sklopu domačih saldakontov ter je odgovoren za izvršitev plačil domačim dobaviteljem preko elektronske pošte, seveda v okviru sredstev na žiro računu. Evidentira tudi prejete akceptne naloge in menice, ki jih zahtevamo kot zavarovanje plačila od določenih kupcev. Blagajna pa je v podjetju potrebna zaradi prevzemanja dnevnih iztržkov industrijske prodajalne in zagotavljanje izplačil sredstev za službena potovanja, odpravnin, nagrad, itd.

Oddelek kompenzacij pripravlja in vodi medsebojne in verižne kompenzacije, ki so ob stalnem pomanjkanju gotovine na slovenskem trgu zelo pomemben način pokrivanja tako obveznosti do dobaviteljev kot terjatev do kupcev. Narava dela zahteva stalno sodelovanje s poslovnimi partnerji, komunikativnost in vztrajnost pri iskanju verižnih kompenzacij. Predpogoj za uspešno delo na oddelku pa je ažurnost knjiženja poslovnih dogodkov na oddelku saldakontov in s tem točnost podatkov o terjativah in obveznostih,

ki jih oddelek nenehoma posreduje drugim.

Oddelek osnovnih sredstev in vodenja kreditov vodi knjigovodsko evidenco o stanju in prometu na domačih in tujih kreditih ter stanje in promet do dobaviteljev za osnovna sredstva. Pripravlja dokumentacijo o terjativah za zavarovanje kreditnih poslov in ostale podatke, ki jih zahtevajo banke ali drugi kreditodajalci za odobritev kreditov. Kvartalno je potrebno poročati Banki Slovenije o prometu in stanju terjatev in obveznosti do tujine, mesečno pa o prometu in stanju tujih kreditov. Oddelek pripravlja finančno poročilo ter ostale preglede za potrebe bank, koncerna in vodstva. Na tem oddelku izdelujejo tudi finančne plane podjetja.

Strokovni sodelavec za zavarovanje pa je odgovoren za vse vrste zavarovanj: požarno, strojelomno, odgovornostno, kolektivno nezgodno in avtomobilsko. Hkrati opravlja dela in naloge varnostnega inženirja za skupne službe in upravo.

Vodja financ
Dora Resman

UREJENOST OBRATOV

NAPREDEK JE OPAZEN OB VSAKEM OGLEDU

Komisija v kateri so predstavniki sindikata, ekologije, varnosti pri delu in posloводства, si je že tretjič v letošnjem letu ogledala stanje urejenosti obratov. Splošna ugotovitev je, da je bilo storjenega veliko in da je napredek opazen ob vsakem ogledu. Obenem pa se moramo zavedati, da je možno za boljši izgled in predvsem za boljše pogoje dela storiti še veliko, kar nas zavezuje, da bomo na teh področjih aktivni tudi v naprej. Prepričani smo, da se bomo v prihodnjem letu še v večji meri lotili aktivnosti urejevanja, ki so povezana z večjimi finančnimi vlaganji: garderobe, strehe, tlaki, urejevanje okolice, asfaltiranje parkirišč, zunanji izgled proizvodnih hal in podobno. V današnjem uvodniku je predstavljen projekt 20 ključev in skozi ta projekt bomo v prihodnjem letu vključili v urejevanje Acronija vse zaposlene. Cilj, da smo tudi na tem področju primerljivi z sodobnimi jeklarnami je eden izmed ciljev poslovanja za prihodnja leta.

Komisija si je bila enotna v oceni, da so v obratih VV, HVB in PDP od zadnjega obiska postorili veliko, da je vidno tako angažiranje vodstva, kot tudi vseh zaposlenih in da so bile predstavljene tudi aktivnosti ki so v teku oz. katere so v pripravi. Prepričali so nas, da je lahko samo še bolje. Ne moremo pa biti zadovoljni s stanjem v jeklarni, kjer smo naleteli na zelo urejene dele in na dele proizvodnje, kjer je bilo stanje kritično. Še posebno izstopajo neurejene komandne kabine, nerešene sanitarije, pomanjkanje prostorov za krajše počitke in delovne sestanke in nespremenjeno stanje na področju generalnega čiščenja obrata. Mnenja smo, da je vodstvo premalo aktivno na navedenih področjih in zaradi

Komandna kabina na elektro peči bo v prihodnosti potrebno preurediti.

Delovno mesto v Jeklarni.

navedenega si je obrat prislužil nižjo oceno in stimulacijo od ostalih obratov. Pričakujemo zelo jasne predloge glede postopne ureditve komandnih kabin, manjkajočih sanitarij in skupnih prostorov. Kljub napredku še vedno ne moremo biti zadovoljni s tem, kako delavci uporabljajo pri delu zaščitna sredstva, zato bomo še povečali število in velikost opozorilnih tabel in pričeli s sankcijami napram varnostnim inženirjem v primeru neupoštevanja pravil. Enako velja za področje zbiranja odpadkov po obratih, kjer je vidna nesistematičnost pri sortiranju; različni odpadki pomešani med seboj, nereden odvoz, polne posode za odpadke in premalo posod za male odpadke.

Za skladišče odpadkov v striper hali bo potrebno poiskati drugo lokacijo.

Zavedati pa se moramo, da je veliko stvari potrebno urediti na nivoju Acronija, kot na primer sistemsko urejevanje okolice obratov, transportnih poti, ozelenitev, generalna čiščenja obratov, manipulacija z odpadki, ureditev parkirišč, kar pa pričakujemo da bo rešeno v okviru novega projekta 20 ključev.

Želel pa bi se zahvaliti vsem zaposlenim po obratih za njihov trud v zadnjem letu na področju urejanja delovnega okolja, za katerega lahko z gotovostjo trdimo, da je veliko bolj urejeno kot je bilo pred začetkom akcije.

Čestitam!

Ljubo Osovnikar

INOVACIJE

UČINKOVIT SISTEM INOVACIJSKE DEJAVNOSTI JE NAŠ SKUPNI CILJ

Čeprav je sedemnajst anketirancev mnogo premajhen vzorec, da bi na osnovi njihovih odgovorov lahko verodostojno sodili o splošnem odnosu do inovacijske dejavnosti v Acroniju, je anketa v prejšnjih Novicah vseeno nakazala nekaj problemov, ki zaslužijo vso pozornost.

Anketirancev, ki menijo, da so z inovacijskimi postopki dovolj dobro seznanjeni, je kar enkrat manj kot tistih, ki so prepričani o nasprotnem. Takšno razmerje je pravzaprav pričakovano, saj je potrebno upoštevati, da smo bili v preteklih desetih letih priča velikim zasukom v pojmovanju inovacij tudi v širšem prostoru. Iz nepoznavanja novih razmer verjetno izvira tudi bojazen o neupoštevanju predlogov. Na oddelku smo ravno zaradi tega že razmišljali o pripravi zloženke, ki bi jo prejel vsak delavec in se tako seznanil z osnovnimi pojmi inovacijskega postopka. Rezultate in podatke o inovacijah bomo objavljali na internem računalniškem omrežju, prav tako pa bomo urejali in izdajali katalog inovacijskih predlogov ter inovacij. Organizacijske spremembe, ki so pred nami, bodo te aktivnosti sicer časovno premaknile v naslednje leto, vendar bomo storili vse, da bo ta zaostanek čim krajši.

Zanimivo je, da je o nagradah spregovoril le vsak tretji anketiranec, čeprav so prav nagrade eden od osnovnih elementov motivacije inovatorjev. Izračun nagrade naj bi bil tako enostaven, da bi vsak inovator lahko vsaj približno ocenil njeno višino, kar pa seveda otežuje iskanje enotnega ključa za službene in neslužbene inovacije, ki ga je treba uskladiti še z nagrajevanjem ostalih oblik ustvarjalnega dela. Simulacije izračunov so pokazale, da smo pri tem na dobri poti.

Razveseljujoče pa je prepričanje vprašanih, da so na vseh delovnih mestih možne spremembe, ki prispevajo k boljšemu delu. Med temi zasluži posebno pozornost odgovor sodelavk deviznega oddelka, ki so zanikale splošno mnenje, da pri pisarniškem delu inovacije niso mogoče.

Prav tako pa se moramo pomuditi ob trditvi, da je pri inovacijskem postopku vse preveč birokracije. Mislim, da gre v tem primeru za posploševanje, saj je celoten postopek zasnovan tako, da se skuša inovatorja, ki izpolni samo prijavo in sodeluje pri pripravi zapisnika o prevzemu inovacije, čim bolj izločiti iz »papirnate vojne«. Ker pa brez te ne gre tudi pri najbolj vsakdanjih opravilih, kot to šaljivo prikazuje spodnja ilustracija, mora to delo namesto njega opraviti

nekdo drug. V tem primeru so to oddelki za inovacije, ki opravi vsa strokovno administrativna dela, strokovne službe uporabnika inovacije, ki se odločijo o smiselnosti in upravičenosti inovacije ter

pripravijo oceno oziroma izračun, po potrebi pa se vključijo še ostale strokovne službe podjetja. Pri tem je treba priznati, da je v zbiranje podatkov o finančni uspešnosti inovacije večkrat vključen tudi avtor sam. Trditev, da inovacijo včasih prej realiziraš, kot izpelješ postopek prijave, žal v nekaterih primerih ni daleč od resnice. Vendar gre takrat običajno za strokovno in finančno zelo zahtevne odločitve o upravičenosti realizacije, ki zahtevajo temeljito analizo možnih posledic.

Ne morem si kaj, da ne bi posebej omenil predloga, da naj delovodja ali vodja ocenita, če je rešitev dobra. Ta princip namreč uporabljajo v Revozu za tistih 9500 sugestij, ki jih nagradijo s simbolično nagrado. Te teme nisem načel zato, ker bi se strinjal z višino nagrade. Bolj me navdušuje enostavnost postopka za preprostejše ideje, ki je močno podoben naši ideji o inovacijski delavnici kot obliki službene inovacije.

Naj zadnje vrstice tega prispevka izkoristim za zahvalo vsem, ki so kakor koli sodelovali pri anketi. S tem so nam posredovali nekaj zanimivih idej, ki jih bomo s pridomo uporabili pri rasti sistema za pospeševanje inovacijske dejavnosti. In še nekaj. Pravilnik nas zavezuje, da upoštevamo vse predloge, ki lahko pozitivno vplivajo na izvajanje inovacijske dejavnosti v Acroniju. Naslov, kamor jih lahko posredujete v pisni ali ustni obliki pa se glasi:

SIID – Inovacije, tel. 2300 ali 2273.

Av gust Novšak

PROJEKTI

NAPRAVA ZA VPIHAVANJE DUŠIKA V JEKLO

Izgradnja naprave je bil eden od projektov Jeklarne v letu 1999, investicija je znašala 28.000 nemških mark.

Napravo smo postavili na nekdanjem mestu TN naprave za

Kopje za vpihavanje
dušika v jeklo.

pomočjo kopja, obzidanega z v ognju obstojnim materialom. Napravo zapeljemo nad livno ponovco, pokrijemo jo s pokrovom, ki je na spodnjem delu naprave, in spustimo kopje na dno tekočega jekla. Pri tem že vpihavamo dušik, ki ga dodajamo po potrebi. Uporabljamo kopja podjetij Foseco in Vesuvius, ki zdržijo do dvanajst šarž oziroma talin. Namen naprave je lažje legiranje dušika v jeklo. Pri izdelavi nerjavnih avstenitnih jekel zmanjšamo

stroške, ker del niklja zamenjamo z dušikom. Poleg tega pa kopje omogoča še možnost izdelave novih vrst jekel. To so nerjavna jekla, legirana z dušikom in dupleksna nerjavna jekla. Sedaj dušik uporabljamo predvsem za zniževanje proizvodnih stroškov. Pri jeklu AISI304 prihranimo 52 nemških mark na tono oziroma 4.400 nemških mark na šaržo. Tako smo od postavitve naprave v juliju 1999 do sedaj prihranili okrog 1.500.000 nemških mark. Dušik je cenen legirni element in ima velik vpliv na izboljšanje nekaterih lastnosti. Vsebnost dušika v jeklu, ki jo sedaj dodamo znaša od 0.02 do 0.1 odstotka.

Naprava je velika pridobitev, saj omogoča tudi izdelavo z dušikom legiranih nerjavnih jekel (to so jekla, ki vsebujejo nad 0,1 odstotka dušika), vendar pa do sedaj naročil za taka jekla še nismo uspeli pridobiti.

Marjan Mencinger

INTERVJU

Ludvik Bergles, Matija Urh: "ČE BOMO ZNALI MOTIVIRATI ZAPOSLENE, BO PROJEKTOV ŠE VEČ"

Minilo je leto, odkar je bil formiran Oddelek za projektno vodenje. Vidva imata z delom na projektih, predvsem investicijskih, veliko izkušenj že iz preteklosti. Ludvik se je ukvarjal bolj s financami in komercialo, Matija pa z vzdrževanjem in optimizacijo naprav.

Prva sta pričela z delom na oddelku. Kako je oddelek sestavljen, kaj je naloga oddelka?

Ludvik Bergles:

Oddelek v glavnem sestavljajo sodelavci, ki so se že prej ukvarjali s projektnim vodenjem, le da smo bili drugače organizirani. Sedaj so posamezniki profesionalni vodje projektov, naša glavna naloga pa je nuditi pomoč neprofesionalnim vodjem projektov, pomagati pri pripravi in izvajanju projekta, izdelavi projektne dokumentacije za investicijske projekte. Neprofesionalni vodje projektov so delavci, ki poleg rednih delovnih nalog vodijo izvajanje projekta. Delo na projektih je zanje v bistvu "volontersko" delo dokler projekt ni uspešno zaključen. Uspešnemu zaključku lahko sledi tudi nagrada. Tudi spremljanje stroškov in ekonomskih učinkov projekta je delo našega oddelka. Rezultate spremljamo še eno leto po zaključku projekta. Za investicije izdelujemo neke vrste skrajšane investicijske programe. Sodelujemo tudi v investicijski koordinaciji, ki jo sestavljajo poleg nas predstavniki nabave, finac in vodja projekta. Investicijska koordinacija poskrbi da se izberejo prave ponudbe, spremljajo vsa odstopanja, ustavi projekt, če stvari niso izvedljive.

Matija Urh:

Izvajanje projektov je zelo zahtevna naloga. Pripraviti je potrebno ustrezno dokumentacijo za naše poslovodstvo in nadzorni svet ali skupščino. Pridobiti pa je potrebno tudi uporabna dovoljenja. Temu v preteklosti nismo povečali dovolj pozornosti, zato je prihajalo do nesoglasij. S tega vidika je profesionalizacija vodenja projektov nujna.

Se bo oddelek širil?

Vse je odvisno od obsega projektov, ki se bodo izvajali v prihodnosti.

Matija Urh se je rodil 14. februarja 1955. Po poklicu je strojni inženir. Delovno kariero je začel kot pripravnik na Vzdrževanju v Železarni Jesenice v letu 1976. Po opravljenem pripravništvu je nadaljeval kot asistent za strojno vzdrževanje, leta 1984 pa je prevzel vodenje oddelka Vzdrževanje Hladne valjarne. Leta 1993 je bil imenovan na delovno mesto vodja razvoja naprav in investicij. Reorganizacije v Acroniju so bile posledica preimenovanja delovnega mesta, lani pa je prevzel naloge koordinatorske proizvodnih projektov v na novo formiranem Oddelku projektnega vodenja. Pri svojem delu na vzdrževanju in kasneje se je srečeval z idejami, ki jih je bilo treba udejaniti, pa naj so bile to inovacije ali pa raznovrstni posegi na napravah.

Ludvik Bergles, rojen 26. avgusta 1947 se je zaposlil v Železarni Jesenice že leta 1965 v obratu Valjarna 2400. S študijem ob delu si je pridobil naziv ekonomist, sicer pa je opravljal različna dela na področju financ in komerciele, v zadnjem času pa tudi na področju lastninjenja železarn preko delniške družbe Lameta d.o.o.. Aktivno je sodeloval pri izgradnji Hladne valjarne in Jeklarne, v Acroniju pa pri projektu Rekonstrukcija Vroče valjarne. Poleg tega je zelo aktiven in "uporen" (dolgoleten) član Ribiške družine, v lopotu pa si omisli še kakšno partijo šaha, najraje z računalnikom - pravi, da ne zameri slabih potez.

Kako ste pridobili potrebna znanja? Ali so potrebni kakšni strokovni izpiti?

Matija Urh:

Potrebne so na prvem mestu izkušnje in stalno izpopolnjevanje. Obiskovali smo tečaj projektnega vodenja vsak za svoje področje. Za izvajanje del in nadzor so potrebni tudi strokovni izpiti. Pred leti je te izpite opravilo veliko delavcev, ker pa v določenem obdobju ni bilo investicij se ti izpiti niso obnavljali (niso prijavljeni na Inženirski zbornici). Zato običajno opravljajo nadzor zunanji izvajalci. Naloga oddelka je tudi legalizirati vsako novogradnjo, ki se v Acroniju izvaja in jo uskladiti z zakoni in zahtevami upravne enote. To se popolnoma nič ne tiče procesov, ki potekajo v Acroniju (mislim proizvodne in poslovne procese), zato ne moremo pričakovati, da bodo neprofesionalni vodje te postopke poznali.

Ludvik Bergles:

Potreben je širši krog znanja. Poznati moraš zakonodajo. Zakon o graditvi objektov je za nas Sveto pismo. Nespoštovanje zakona pomeni kazen za podjetje in direktorja. Tudi to se nam je v preteklosti že zgodilo, ker smo gradili brez gradbenega dovoljenja. Po eni strani je to slaba izkušnja, po drugi pa dobra za delo v

bodoče. Z upravno enoto imamo dogovor, da bomo za vsak projekt glede na zahteve zakona pridobili ustrezna dovoljenja za izvajanje del. To so lokacijska in gradbena dovoljenja za večje projekte, za manjše pa priglasitev del. Ta dovoljenja in pa nadzor nad izvajanjem investicije so predpogoj za izstavitve uporabnega dovoljenja ali obratovalnega dovoljenja. Nadzor lahko opravljajo pooblašenci, ki imajo za to ustrezna potrdila. Če takšnih ljudi v podjetju ni, potem jih moramo poiskati drugje. Strokovnjake za strojno in elektro področje imamo, za gradbeno pa ne, ker te dejavnosti v Acroniju ni. Večina projektov, ki smo jih izvajali do sedaj, ni vključevalo večjih gradbenih posegov, pred nami pa je kar nekaj takih investicij. Eden prvih je Podaljšanje prekritja potoka Bela. Ta projekt je ekološko-investicijski. S prekritjem potoka bomo pridobili prostor za deponijo jeklarske žindre in uredili nabrežino Save pod Jeklarno.

Doslej je tekla beseda o investicijskih projektih. Kakšne vrste projektov pa se še izvajajo v Acroniju?

Matija Urh:

Z optimizacijskimi projekti spreminjamo tehnične ali tehnološke karakteristike naprave, izboljšamo rezultat. Tu se srečamo tudi z inovacijami. Važno je kdo da pobudo, inovator ali uprava oziroma vodstvo.

Ekoloških projektov bo v prihodnosti vedno več predvsem zaradi ostrejšje okoljske zakonodaje, drugačnih standardov na tem področju in približevanja Slovenije Evropski Uniji. Značilno zanje je, da pri njih običajno ne merimo ekonomskih učinkov, če odštejemo razne odškodnine, ki jih bomo morali po novem plačevati za prekomerno onesnaževanje okolja. Poseben primer je projekt »Retardacija kislin« za katerega lahko rečemo da je ekonomsko - ekološki.

Investicijski projekti, o katerih vseskozi teče

beseda, so tisti, ki imajo velik vpliv na poslovanje Acronija, potrditi pa jih mora še skupščina Acronija in Nadzorni svet Slovenskih železarn.

Kje pa je meja med malo investicijo in investicijskim projektom?

Ludvik Bergles:

Ena od osnovnih opredelitev je cena. Če je večja od 50 tisoč mark, govorimo o investicijskem projektu. V pravilnikih, ki smo jih pripravili na oddelku, je vse to natančno opisano. Opisani so tudi vsi postopki za izvajanje projekta in projektna dokumentacija od »PR 01 do PR 11, kjer je zapisano vse, od nastanka ideje pa do njene realizacije.

V zadnjem času je veliko govora o obsežnem investicijskem ciklusu.

Matija Urh:

V letu 2001 bomo izvajali kar nekaj obsežnejših investicijskih projektov in projektov investicijskega vzdrževanja - zamenjava zahtevnejših sklopov, dokončati pa nameravamo tudi štiri ekološke projekte. Pričakujemo večje število optimizacijskih projektov.

Ludvik Bergles:

Metalurgija je kapitalno intenzivna dejavnost. Tisti, ki smo malo starejši se spomnimo da so se ti ciklusi pojavljali približno vsakih deset let : 1967 Vroča valjarna, 1975 Hladna valjarna, 1985 Jeklarna – vrednost vsake posebej je znašala od 250 do 300 milijonov mark. Te investicije je vodil poseben oddelek, ki je zaposloval, odvisno od obdobja, tudi po 30 ljudi. Potem je nastopilo obdobje borbe za obstanek. Zdaj kaže, da smo nekako splavali, da bi bil čas za investicije, ki še niso v polnem zagonu. To nam pove podatek obračunane amortizacije za devetmesečno obdobje letošnjega leta, ki znaša za Acroni okrog 15 milijonov mark, investirali pa smo v tem času štirikrat manj.

Po starejši zakonodaji so bila ta sredstva (amortizacija) izločena na poseben račun in so bila namenjena izključno samo za investicije in odplačevanje dolgoročnih kreditov. Obseg obračunane amortizacije in boljši poslovni rezultat predstavljata dobro osnovo za realizacijo novih večjih investicijskih projektov.

Koliko projektov je bilo speljanih preko vašega oddelka?

Vsega skupaj je bilo prijavljenih 166 projektov, samo za zadnjih 23 projektov, ki so še v fazi spremljanja ekonomskih učinkov, je izkazan letni prihranek v višini 3,6 milijonov mark. V prihodnjem letu načrtujemo za 3,4 milijone mark prihrankov s tega naslova. Če bomo dejavnost razširili in profesionalizirali in predvsem uspeli motivirati zaposlene za optimizacijske projekte bodisi po vodstveni ali inovacijski plati, potem bo številka še večja.

Kaj štejeta za največji uspeh oddelka?

Transparentnost izvajanja investicij, kar pomeni, da se investicije izvajajo organizirano, v okviru dogovorjenih rokov in odobrenih sredstev. Vsak trenutek vemo, v kateri fazi se projekt nahaja. Načrte in porabo investicijskih sredstev usklajujemo skupaj s Komercialno in Financami, kar je zelo pomembno za zagotovitev normalnega poteka projekta.

Katero obdobje pa je bilo za vaju najbolj plodno z vidika investicij?

Matija Urh:

Zame zadnje obdobje dveh, treh let, predvsem zato, ker sistem, ki ga uveljavljamo, omogoča transparentnost postopka, pregled nad stroški in efekti projektov.

Matija se je bolj ukvarjal s projekti v Hladni valjarni, Ludvik pa je sodeloval pri dveh največjih investicijah v Železarni, izgradnji Hladne valjarne in Jeklarne.

Ludvik Bergles:

Pri izgradnji Hladne valjarne sem bil zadolžen za finančno področje, kasneje pri Jeklarni za komercialno finančno področje. V Acroniju sem sodeloval pri projektu Rekonstrukcija Vroče valjarne na katerega je letelo nemalo kritike, češ da ni dal pravih rezultatov. Sam menim, da je zelo težko modernizirati 30 in več let stare naprave in da v danih okoliščinah ni bilo mogoče narediti dosti več. Je pa res, da gre zasluga za v končni fazi dober rezultat predvsem našim delavcem, ki so kasneje sodelovali na projektu.

Kaj vama je bilo v največje veselje v svoji karieri?

Ludvik Bergles:

Vsaka dobro opravljena naloga mi je v posebno vzpodbudo in veselje, posebej če veselje lahko delim s sodelavci. Bilo je kar nekaj, tudi uradno potrjenih, dobro opravljenih nalog, se pa najde tudi projekt z negativnim predznakom.

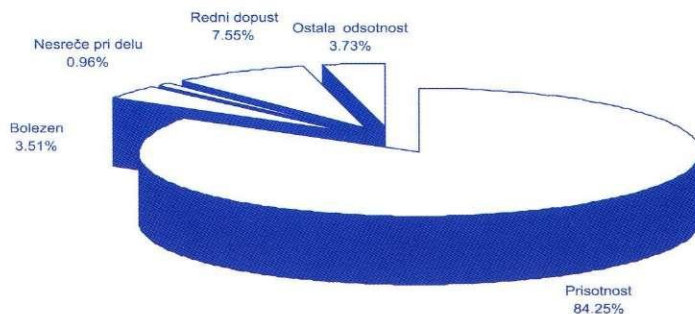
Matija Urh:

Vedno sem se ukvarjal z inovacijami in projekti, najprej na oddelku vzdrževanja v Hladni valjarni. Zame najlepši občutki so takrat, ko se projekt uspešno zaključi in začne služiti svojemu namenu.

L.M.

KADROVSKA GIBANJA V OKTOBRU

ODSOTNOST

V oktobru je bila odsotnost za dva odstotka višja kot lani v istem mesecu. Zaradi bolezni je bilo odsotnih enako kot lani, poškodb pri delu pa je bilo nekaj manj. Večja je bila predvsem ostala odsotnost.

Ivanka Mavri

JUBILANTI

10 let:	FAJFAR ALEŠ HARTMAN VANDA ŽVAN BOŠTJAN	VROČA VALJARNA TEHNIČNA KONTROLA TEHNIČNA KONTROLA
20 let:	MALIČ MILORAD ALIČ OSMAN HAFNER BOJAN RABIČ JURIJ PETERNEL ROMAN	HLADNA VALJARNA PRED.DEB. PLOČ. PRED. DEB. PLOČ. TEHNIČNE STORITVE TEHNIČNA KONTROLA
30 let:	ARHAR JANEZ HADŽIMURATOVIČ M. SILIČ ABID KRAŠOVEC MIRO RAZINGER JOŽE RAZINGER JAKA	JEKLARNA JEKLARNA JEKLARNA VROČA VALJARNA VROČA VALJARNA PRED. DEB. PLOČ.

Iskreno jim čestitamo!

GIBANJE POŠKODB PRI DELU

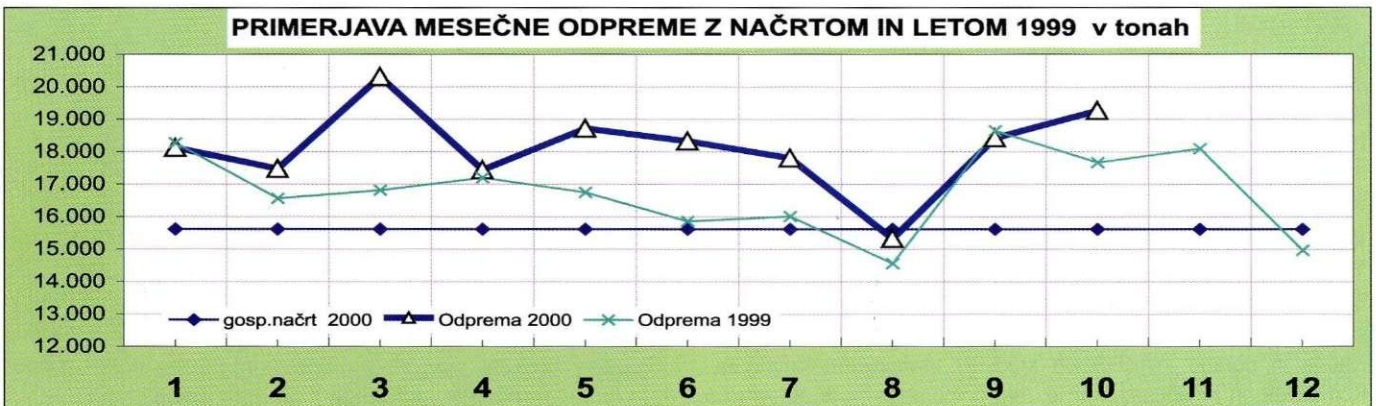
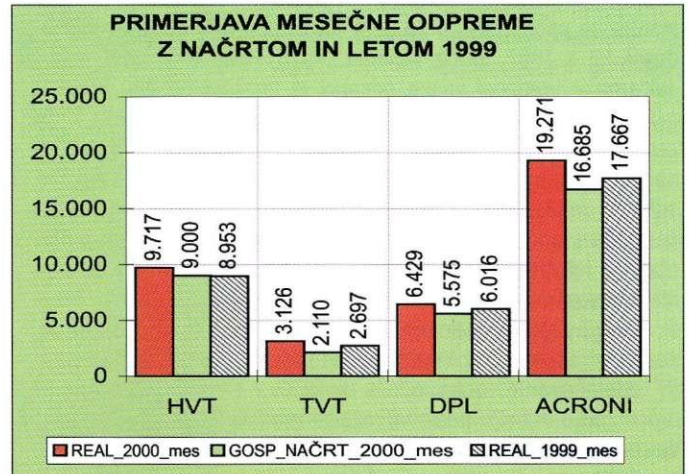
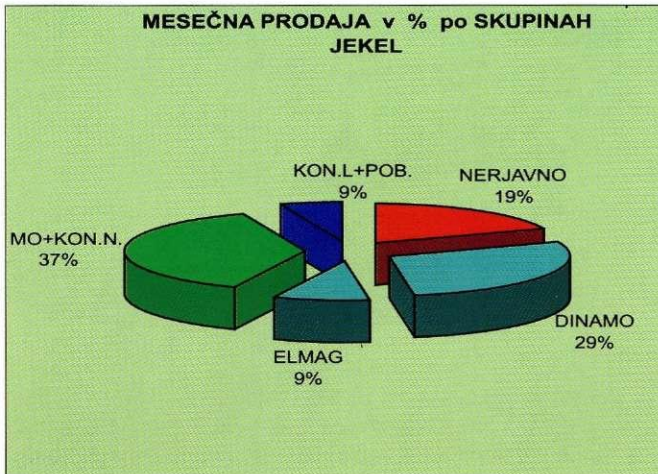
V mesecu OKTOBRU se je pripetilo 13 poškodb pri delu. Poškodovanci so bili zaradi posledic teh poškodb in posledic poškodb odsotni z dela 272 delovnih dni ali povedano z drugimi besedami je bilo odsotnih zaradi poškodb 12 delavcev dnevno.

Enota	Število poškodb	% poškodb na stalež	F2	Število izg.dni	G1
Jeklarna Bela	5	1,50	100,0	53	1,06
Vroča valjarna	2	0,90	58,9	100	2,94
HI. valjarna Bela	4	1,29	85,1	38	0,81
Predelava deb. pločevine	0	0	0	72	2,86
Tehnične storitve	2	1,47	98,6	7	0,35
Uprava in strok. službe	0	0	0	2	0,45
Acroni skupaj:	13	0,90	60,4	272	126
Acroni jan. – oktober 2000	135	9,25	66,6	2678	128
Acroni jan. – oktober 1999	139	9,5	65,6	4007	188

V obdobju od 1. januarja do 31. oktobra 2000 se je v Acroniju pripetilo 135 poškodb pri delu. Poškodovanci so bili zaradi tega odsotni 2678 delovnih dni. Povprečna odsotnost na eno poškodbo je znašala 18 dni, lani v enakem obdobju pa 20 dni oz. povprečno 268 dni na mesec, lani pa 401 dan. Primerjava z enakim obdobjem v preteklem letu kaže tako na manjšo pogostost poškodb (F2) kot tudi manjšo resnost (G1).

Franc Pintar

POSLOVANJE V OKTOBRU

NOVICE IZ TOVARNE

PROIZVODNJA OKTOBRU

Za nami je mesec oktober, eden od uspešnejših mesecev glede na proizvodnjo. Z dobrim delom v Jeklarni in Vroči valjarni smo zagotovili ustrezen razporeditev medfaznih zalog, z uspešnim delom finalnih obratov pa smo dosegli proizvodnjo končnih izdelkov v količini 19.570 ton, kar je 103,8 odstotka operativnega načrta. Od tega smo izdelali kar 3.777 ton izdelkov iz nerjavnih jekel, kar je 107,9 odstotka načrtovanega operativnega načrta. Odprema končnih izdelkov je v oktobru znašala 19.271 ton, kar je 2,2 odstotka več, kot smo načrtovali.

Priprava ponovce v Jeklarni.

V **Jeklarni** so v oktobru proizvedli 25.127 ton slabov, od tega 4.998 ton nerjavnega jekla in dosegli 102,6 odstotka operativnega načrta. Izvedli so štiridnevni remont sten peči, poleg tega je peč zaradi konične tarife mirovala 85 ur. Večji vzdrževalni zastoji so nastopili zaradi popravila prve elektrodne rame (11,3 ure), menjave kontaktne plošče na tretji rami (7,3 ure) in popravila nosilca za sekundarne tokovodnike (11,1 ure). Izplen je za 1 odstotek nižji od načrtovanega, predvsem zaradi reklamacij debele nerjavne pločevine, legirane s titanom in žveplom. Specifična poraba električne energije je nižja od načrtovane za 36 kWh na tono jekla, prav tako pa je za 5,4 odstotka nižja poraba grafitnih elektrod. To je posledica predvsem ugodne strukture vložka, uspešne tehnologije in zmerne deleža zastojev. Problem je pregrebo razrezan lastni povratek.

Delavci **Vroče valjarne** so na valjalni progi izvaljali 25.099 kolobarjev in plošč, kar je 2,9 odstotka več od načrtovanega, od tega 5.699 ton nerjavnega jekla. Proizvodnja je potekala izredno dobro, tako da je bila potrebna ustavev proge za 50 ur zaradi pomanjkanja vložka. Večja okvara je bila samo na primarnem odškajevalniku, kar je povzročilo 9 ur zastoj. Skupni izplen Vroče valjarne znaša 91,7 odstotka, kar je za 1,1 odstotka nižje od načrta, vseeno pa za 2,4 odstotka več kot oktobra lani. Glavni vzrok za nižji izplen od načrta je robna klinavost pri kolobarjih iz jekla Elmag in iz visokoogljčnih jekel. Specifična poraba električne energije je manjša od načrta za 13,8 kWh na tono, prav tako tudi poraba zemeljskega plina, ki je manjša za 14,5 m³ na tono.

V **Finalizaciji toplo valjanih trakov** je znašala proizvodnja 3.188 ton. Operativni načrt je prekoračen za 4,5 odstotka. Izdelali so 692 ton nerjavnih plošč in kolobarjev. Dosežen izplen je bil v oktobru nižji od načrta kar za 2,5 odstotka. Glavni vzroki so odstopanje debeline, povečanje valovitosti in problematika klecanja kolobarjev.

Obrat **Predelava debele pločevine** je imel za oktober načrtovano proizvodnjo 6.300 ton izdelkov, kar je največ v zadnjih desetih letih. Z izjemnim delom so delavci izdelali 6.659 ton končnih izdelkov, kar predstavlja 105,7 odstotka operativnega načrta.

Za ta izjemni dosežek vsem delavcem obrata Predelave debele pločevine čestitam in želim še veliko takih dosežkov tudi v naslednjih mesecih.

Večji zastoji so bili na ravnalniku MDS (13 ur) zaradi zloma štirih podpornih valjev, zlom valjčnice v peči Drever (48 ur), okvara hidravlike stiskalnice (18 ur) in okvara gorilnika sekatorja NC2 (10 ur). Izplen je kar za 1,3 odstotka nad načrtovanim, predvsem zaradi kakovosti vložka in večjega deleža konstrukcijske pločevine.

Specifična poraba zemeljskega plina in električne energije je za več kot 20 odstotkov nižja od načrtovane. To je v prvi vrsti posledica velike proizvodnje, dobrega dela in odstopanja od načrtovanega asortimana proizvodnje.

V **Hladni valjarni** je bilo izdelanih 9.723 ton izdelkov in presežen operativni načrt za 2,3 odstotka. Izdelali so 1.542 ton nerjavnih trakov in pločevine. Uspešno je bil izveden letni remont Regeneracije, ki je skupaj z ohlajanjem in ogrevanjem trajal 10 dni. Lužilna linija je v času remonta mirovala 96 ur zaradi pomanjkanja kisline in 118 ur zaradi pomanjkanja vložka. Valjavniško ogrodje Sendzimir je tudi v oktobru valjalo brez ustavitve za čas malic in menjave dnin, zato so delavci skupno izvaljali 13.700 ton, navkljub zastojem zaradi blokade ležajev (48 ur). Izvaljano je bilo 70 ton specialnega jekla za firmo Krupp, in sicer na debelino 0,23 mm. Skupni izplen hladne predelave znaša 86,5 odstotka in je za 0,1 odstotka pod načrtovanim, kar je posledica površinskih in profilnih napak toplo valjanega traku. Specifična poraba električne energije je višja za 10 kWh na tono predvsem zaradi prerazporeditve medfaznih zalog in valjanja uslug, ki se ne štejejo v proizvodnjo. Specifična poraba zemeljskega plina je za 13 odstotkov višja od lanskoletne predvsem zaradi visoke produktivnosti in kontinuiranega obratovanja.

Tehnični direktor
Branko Banko, univ.dipl.in.

ŽE V NOVEMBRU 100 TISOČ TON PRIZVODNJE

17. november je bil za zaposlene v Hladni valjarni poseben dan.

Zbrali so se ob kolobarju, s katerim so dosegli 100 tisoč ton proizvodnje v letošnjem letu. Po gospodarskem načrtu naj bi v letošnjem letu proizvedli 99.800 ton. Če ne bo večjih zastojev bo številka ob koncu letošnjega leta 111 do 112 tisoč ton proizvodnje, kar bo dobrih 7 odstotkov več kot lani.

V preteklem letu so 100 tisoč ton proizvodnje dosegli 14. decembra, tako da lahko upravičeno načrtujejo 100 tisoč ton proizvodnje v Hladni valjarni v letu 2001 že konec meseca oktobra.

Glavnemu direktorju so zbrani pozorno prisluhnili.

Zbranim je za uspeh čestital najprej obratovodja Darko Gregorič. Dejal je, da so za uspeh zaslužni prav vsi delavci obrata in tudi tisti, ki kakorkoli sodelujejo pri proizvodnem procesu, saj je vsak na svojem področju moral dobro delati. Zahvaliti pa se morajo tudi Jeklarni in Vroči valjarni, ki sta zagotovili dovolj kakovostnega vložka.

Kratke slovesnosti so se udeležili tudi glavni direktor, prof. dr. Vasilij Prešer, namestnik glavnega direktorja, g. Ljubo Osovnikar, tehnični direktor, g. Branko Banko in direktor proizvodnje, g. Slavko Kanalec. Glavni direktor jim je čestital za uspeh, ki ga je možno doseči le z optimalnim obratovanjem. Napredek je viden in zelo velik, saj je letna proizvodnja obrata v osemdesetih letih znašala okrog 50 tisoč ton. Vodstvo družbe se bo trudilo, da bodo takšni rezultati tudi nagrajeni. V prihodnjem letu se poleg pozitivnega poslovanja načrtujejo investicije, ki bodo omogočile še večjo proizvodnjo. V te načrte je vključena tudi Hladna Valjarna, saj bomo v bodoče veliko pozornosti namenili proizvodom z največ dodane vrednosti.

Boris Gričar:

Prav se mi zdi, da smo se takole zbrali. Vloženega je bilo veliko truda, saj je vsakovrstnih težav na pretek. Kar malo sem presenečen.

Boris Renko:

Zelo lep rezultat je, saj je bil letni načrt nekaj manj kot 100 tisoč ton, pa smo ga že sedaj sredi novembra presegli. Zelo sem zadovoljen. Lepo je tudi to, da smo se zbrali vsi iz obrata in vodstva Acronija.

L.M.

Čestitamo delavcem Hladne valjarne za izjemen dosežek!
zaposleni v Acroniju

REKORDNA PROIZVODNJA IN ODPREMA V PREDELAVI DEBELE PLOČEVINE

mesecu oktobru je bil postavljen najvišji operativni načrt proizvodnje v tem desetletju - 6300 ton, ki nam ga je z izjemno dobrim delom in z 6657 tonami tovornih izdelkov uspelo preseči za okroglih 6 odstotkov.

Obrat Predelava debele pločevine je označen z novimi, večjimi tablam.

Odpredmi v Predelavi debele pločevine letošnjo zimo ne bo prepiha.

Načrtovano proizvodnjo smo presegli za 357 ton, prav tako pa smo presegli tudi načrtovano odpremo (6300 ton) za 129 ton oz. 2 odstotka.

Rekordni proizvodnji je pripomoglo tudi dobro delo Vroče valjarne in poslovne logistike, saj smo bili optimalno oskrbljeni z vložkom.

Oba rekorda so zaslužni prav vsi sodelavci Predelave debele pločevine, zato jim čestitam in želim še več podobnih dosežkov.

Obratovodja Predelave debele pločevine
Dr. Slavko Ažman

VROČI VALJARNI DOSEŽEN LETNI NAČRT

Na gospodarskem načrtu za leto 2000 je znašal letni plan proizvodnje v vroči valjarni 224.245 ton ali povprečno 18.687 ton na mesec. Zastavljeni cilj je bil realiziran že 3. novembra tega leta z 224.614 tonami valjanih proizvodov.

Prav tako visoko proizvodnjo je bila v prvi vrsti zadostna količina vročega valjarstva. Znotraj obrata vroče valjarne pa predvsem nižji odstotek zastojev v vroči valjarni iz preteklih leti.

Doseženi rezultat je velika spodbuda za delo v naslednjem letu, ne samo za vročo valjarno, temveč tudi za vse zaposlene v ACRONI-ju.

Obratovodja Vroče valjarne:
Branko STRMOLE, univ.dipl.ing.

SKUPŠČINA DRUŽBE ACRONI

V petek, 17. novembra je bila skupščina družbe SŽ Acroni d.o.o.

Na skupščini je bilo obravnavano pomembno gradivo.

Prisotni so bili vsi člani: predsednik skupščine dr. Tasič, g. Šimunka, g. Seljak, g. Pesjak, dr. Vodopivec in g. Prikeržnik. Prisotna je bila tudi pomočnica uprave ga. Šegatin. S strani Acronija so posamezne točke dnevnega reda predstavili glavni direktor dr. Prešeren, ga. Marjanovič, g. Banko in g. Osovnikar. Obravnavali so devetmesečno poslovanje in oceno poslovanja do konca leta, osnutek gospodarskega načrta za leto 2001, investicije, prenos osnovnih sredstev na SUZ in reorganizacijo družbe Acroni.

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

IZJAVA O VARNOSTI Z OCENO TVEGANJA

Že večkrat je bilo v Novicah omenjeno, da novi Zakon o varnosti in zdravju pri delu iz leta 1999 zahteva od delodajalca sprejetje dokumenta Izjave o varnosti pri delu (v nadaljevanju izjava) z oceno tveganja do konca junija 2001. Vsebinsko izjavo določa Pravilnik o načinu izdelave izjave o varnosti z oceno tveganja (Ur. l. št. 30/2000). Poslovodstvo Acronija je zato sklenilo pogodbo s Slovenskim inštitutom za kakovost in meroslovje, da pod njihovim strokovnim vodstvom pripravimo izjavo. Odgovornost za vsebinsko izjavo seveda nosijo odgovorne osebe v Acroniju. Ker imajo pri izdelavi dokumenta pomembno vlogo vsi delavci, bomo v teh Novicah o tem napisali malo več.

S sprejetjem oz. podpisom Izjave delodajalec potrdi, da izvaja vse ukrepe za zagotavljanje varstva in zdravja pri delu, glede

Na delavnicah VZD se bodo ocenjevalci usposobili za izdelavo ocene tveganja.

preprečevanja nevarnosti in tveganja pri delu, obveščanja in usposabljanja delavcev, dajanja navodil, ustrezne organiziranosti ter zagotavljanja potrebnih materialnih sredstev v ta namen (čl. 2 Pravilnika).

Sestavni del in s tem strokovna podlaga oz. osnova za Izjavo je **ocena tveganja**. To je sistematično evidentiranje in proučevanje vseh dejavnikov delovnega procesa, z namenom, ugotoviti možne vzroke za nastanek poškodb pri delu, poklicnih bolezni, bolezni v zvezi z delom in **možnosti preprečevanja, odpravljanja in zmanjševanja tveganj** (čl. 3 Pravilnika). Poleg osnovnih podatkov mora ocena vsebovati tudi:

- podatke o osebah, ki so sodelovale,
- ocenjevanje tveganja,
- odgovorne osebe za VZD.

Osnova vsega je **ocenjevanje tveganja**, ki obsega (5.čl. Pravilnika):

- opredelitev nevarnosti,
- opredelitev delovnih mest in delavcev, ki so izpostavljeni tveganju,
- ocenitev ravni oz. stopnje tveganja,
- določitev potrebnih ukrepov za preprečevanje tveganja,
- revizijo v primeru sprememb tehnoloških postopkov in ob uvajanju novih tehnologij.

Poenostavljeno povedano, delodajalec mora ugotoviti, kje je tveganje, zakaj je tveganje nevarno za delavce in kaj storiti, da se tveganje odpravi in zmanjša. Pomembna je tudi določba, da so določene odgovorne osebe in roki za izvedbo ukrepov. S podpisom Izjave pa delodajalec, v našem primeru je to glavni direktor, zagotovi tudi potrebna materialna sredstva.

Kot vemo, so vzroki za nastanek nevarnosti/škodljivosti neločljivo povezani s tem, kako zanesljivo oz. kakovostno obvladamo tehnologijo in podpirne dejavnosti na vseh organizacijskih nivojih. Na osnovi tega je poslovodstvo tudi sprejelo organizacijo in naloge za sprejetje Izjave po naslednjih nivojih (sestava in pomembnejše naloge):

POSLOVODSTVO: Odločitev za izdelavo in podpis Izjave z oceno tveganja;

PROJEKTI SVET: Tehnični direktor kot predsednik, vodja Službe za zagotavljanje kakovosti, vsi direktorji, varnostni inž., predstavnik sindikata: usklajeno delovanje, priprava končne oblike dokumenta in potrditev predlogov ukrepov;

PROJEKTI SKUPINA: vodja obrata oz. službe kot predsednik, področni varnostni inž., vodja oddelka oz. tehnolog, ekolog, dr. medicine dela: oblikovanje delavnic, zbiranje internih predpisov in evidenc, ocenjevanje tveganja, predlog ukrepov s finančno oceno in roki;

DELAVNICA VZD: skupine delavcev z enakim/podobnim delom, ki so izpostavljeni enakim oz. podobnim nevarnostim in škodljivostim;

V delavnicah VZD bodo na posebnem tečaju usposobljeni ocenjevalci in člani projektne skupine popisali vse aktivnosti in znane nevarnosti oz. škodljivosti ter po ustreznih metodah ocenjevali nivoje tveganja za posamezne skupine delavcev. Pomembno in dragoceno vlogo bodo pri tem imeli tudi delavci, ki bodo s svojimi izkušnjami in praviimi informacijami pomagali poiskati tiste nevarnosti oz. škodljivosti, ki resnično ogrožajo varnost in zdravje. Na ta način bomo lahko določili prave ukrepe in določili roke za odpravo in zmanjšanje tveganj. Le na tej osnovi ima Izjava o varnosti pravi pomen in prispeva k dvigu odličnosti našega podjetja.

O sami metodi ocenjevanja pa bomo več napisali v prihodnji številki.

Franc Pintar

NOVICE S TRŽIŠČA JEKLA

PROIZVODNJA SUROVEGA JEKLA V SEPTEMBRU

Po podatkih IISI je proizvodnja surovega jekla v septembru letos znašala 68,8 milijona ton, kar je za 5,2 odstotka več kot pred letom dni in 1,4 odstotka oziroma 965.000 ton več kot v avgustu letos. Kumulativna proizvodnja v prvih devetih mesecih letošnjega leta je bila v primerjavi z enakim obdobjem lani za 9,5 odstotka večja in je znašala 622,3 milijona ton.

Azija ostaja vodilna regija v proizvodnji jekla, saj je septembra proizvedla 26,4 milijona ton oziroma skoraj 38 odstotkov vse svetovne proizvodnje. Na drugem mestu so države EU z deležem 19,7 odstotka, na tretjem pa severnoameriške države 15,8 odstotnim deležem.

Kitajska ostaja vodilna država v proizvodnji jekla. Njena proizvodnja je septembra znašala 10,3 milijona ton, kar predstavlja 15 odstotkov vse proizvodnje jekla. Največja evropska proizvajalka jekla je Nemčija (4 milijone ton oziroma 2,5 odstotka), sledita Italija (2,3 milijona ton) in Francija (1,7 milijona ton). Ruska proizvodnja je septembra znašala 4,8 milijona ton, kar predstavlja 7 odstotkov vse svetovne proizvodnje.

Delež Slovenije v svetovni proizvodnji je septembra znašal 0,06 odstotka. Septembrska proizvodnja je znašala 42.616 ton, kar je dobrih 19 odstotkov več kot septembra lani in 36 odstotkov več kot v avgustu letos. Kumulativna proizvodnja v prvih devetih mesecih letos je znašala 345.310 ton, kar je 15 odstotkov več kot v enakem obdobju lani in bistveno več od povprečja evropskih držav.

POTROŠNJA JEKLA

V oktobru je Mednarodni inštitut za železo in jeklo (IISI) organiziral že 34. redno letno konferenco, na kateri predstavijo pretekle in bodoče trende predvsem na področju potrošnje jekla. Letošnja konferenca je bila v avstralskem Melbournu. Po napovedih naj bi se potrošnja jekla v letošnjem letu v primerjavi z letom 1999 povečala za 40 milijonov ton oziroma za 5,8 odstotka, kar pomeni, da bo potrošnja jekla znašala 752 milijonov ton. Nadaljnje povečanje potrošnje jekla je napovedano tudi za leto 2001.

Potrošnja v državah Evropske unije se bo letos povečala za 4,5 odstotka oziroma za 6 milijonov ton in bo znašala 144 milijonov ton. V Rusiji se bo letošnja potrošnja povečala za 4,7 odstotka, za leto 2001 pa ocenjujejo, da bo potrošnja večja za 1,7 odstotka. V ZDA se bo potrošnja povečala za 4 odstotke. V državah EU in v ZDA je glavni porabnik jekla avtomobilska industrija. Tako gospodarstva držav EU kot tudi ameriško gospodarstvo pa se v zadnjem obdobju srečujejo z inflacijskimi pritiski, ki so še večji zaradi visokih cen energentov (surova nafta, zemeljski plin). Po ocenah pa to ne pomeni grožnje nadaljnji rasti potrošnje jekla v letu 2001. Tudi v ostalih regijah bo letošnja potrošnja jekla v primerjavi z lanskoletno večja. V Aziji bo potrošnja znašala 332 milijonov ton, kar je 7 odstotkov več kot v letu 1999, v Južni Ameriki pa 27 milijonov ton oziroma 11 odstotkov več.

Srednjeročno naj bi se potrošnja jekla do leta 2005 povečala na 830 milijonov ton, kar v primerjavi z ocenami za letošnje leto pomeni povečanje za 2 odstotka.

Nerjavna jekla

Avesta Sheffield je sklenila pogodbo za dobavo 500 ton materiala za konstrukcijo prvega mostu na svetu, ki bo v celoti zgrajen iz nerjavnega jekla. Most bodo gradili v Bilbau v Španiji. Gradnja mostu bo predvidoma trajala eno leto, odprtje mostu pa naj bi bilo v decembru leta 2001.

Avesta Sheffield bo kvarto nerjavno pločevino za gradnjo mostu (visoko strdnostno duplex jeklo v kvaliteti SAF 2304) proizvedla v svojih obratih v Degerforsu na Švedskem.

Janka Noč

IZ SVETA JEKLA

Začetki proizvodnje jekla segajo v daljno preteklost (pred začetek našega štetja), zato najbrž nekateri menijo, da je jeklarska industrija preživela in nima prihodnosti. V resnici pa razvoj novih tehnologij in novih jekel omogoča najti vedno nova področja uporabe jeklenih izdelkov, jeklo pa ostaja konkurenčno z drugimi materiali. Da bi se pričeli bolj zavedati pomembne vloge, ki jo jeklo igra na različnih področjih bomo v rubriki Iz sveta jekla pričeli objavljati zanimivosti s področja njegove uporabe.

MOST PREKO SEVERNEGA MORJA

Od prvega julija sta Danska in Švedska povezana z mostom po katerem teče cestni in železniški promet. Srce povezave tvori

viseči most preko morske ožine med obema državama dolžine 1092 m in maksimalne proste višine 57m. V most je vgrajenih 3000 ton jeklenih žičnih vrvi, 43000 ton armaturnega železa in 85000 ton konstrukcijskega jekla. Celotna dolžina povezave Öresund link znaša 16 km in sestoji iz umetnega polotoka na danski strani, dolžine 430 metrov, predora dolžine preko 4000 metrov (od tega 3510 metrov podvodnega), umetnega otoka dolžine preko 4 km in 7,8 km mostov, med katere spadata dva nižja pristopna mostova in en visok (viseči) most, ki je prikazan na sliki.

Aleš Lagoja

ANKETA

Kje vse se jeklo uporablja, kakšna je njegova prihodnost in ali so naši izdelki dovolj kakovostni smo vprašali tudi naključno izbrane sodelavce:

Jože Tomažin, Tehnične storitve

Pri nas izdelujemo hladno valjano pločevino v Hladni valjarni, debelo pločevino. Uporablja se v industriji, za konstrukcije. Sodeč po trendih porabe jekla se nam obeta boljša prihodnost, samo še plače bi morale biti večje.

Bojan Klavžar, Predelava debele pločevine

Za gospodinjne aparate, v avtomobilski industriji. Kupci so z našimi izdelki zadovoljni, sicer jih ne bi več naročali pri nas. upam da ga bomo v prihodnje prodali še več.

Ciril Svetina, Predelava debele pločevine

V našem oddelku krojimo pločevino, ki se je največ uporablja v strojogradnji. Pri nas naročijo dele, ki jih potem v svojih proizvodnih obratih vgrajujejo v razne stroje. Trenutno krojimo pločevino za gradbeno mehanizacijo, naročnik pa je SCT. Jekel je več vrst in od vrste je odvisna tudi uporaba. Uporabljajo se pri izdelavi strojev, orodij, konstrukcij, gradnjo mostov in še bi lahko naštevali. Poraba je odvisna od trendov v svetu. Če je veliko investicij, se več gradi in je tudi poraba večja, saj skoraj ni objekta, kjer ni nič jeklenega.

Toni Kozjek, Tehnična kontrola

Jeklo je proizvod, ki ima visoko trdnost, izredno žilavost, visoko obrabno odpornost in praktično neomejeno trajnostno dobo. Hkrati pa je material, ki ga porabniki lahko naročajo v več kot 2000 različnih specifikacijah, glede na težo, obliko, debelino in prevleko. V prihodnosti pa lahko pričakujemo vse večjo proizvodnjo in porabo nerjavnega konstrukcijskega jekla.

Zvone Prešeren, Tehnične storitve

Izdelkov iz jekla je zelo veliko za različne namene uporabe. Tudi bolnice ne morejo brez njega. Pri nas sta večja porabnika jekla Iskra in Gorenje. V bodoče se bo poraba jekla povečala saj v zadnjem času nadomešča druge materiale, na primer v avtomobilski industriji.

Klemen Babič, Informatika

Naša jekla se uporabljajo za izdelavo transformatorjev, elektromotorjev, tudi izdelavo pohištva. V elektroindustriji se bo še vedno uporabljalo, saj drugih nadomestnih materialov še niso odkrili. V prihodnosti se bo povečala proizvodnja specialnih jekel. Naši izdelki so dovolj

kakovostni.

Ferid Selimović, Vročna valjarna

Izdelkov iz jekla je zelo veliko. Uporablja se v vseh panogah industrije. Iz njega je posoda, elektromotorji, diname in še bi lahko naštevali. Ne vem, če se bo poraba jekla povečala. Nevarno je, da ga bodo nadomestili drugi materiali

Dušan Baloh, Hladna valjarna

Uporablja se v elektroindustriji, za izdelavo konstrukcij, bazenov za kemikalije. Poslovanje Acronija kaže na to, da so naši izdelki kakovostni. Trendi proizvodnje so v porastu tako pri nas kot tudi drugje.

Djule Agovič, Hladna valjarna

Elektropločevina se uporablja pri izdelavi motorjev, nerjavna jekla za konstrukcije, tudi v gospodinjstvu za posodo. Z našimi izdelki so kupci zadovoljni, saj so kakovostni. Upam, da se bo proizvodnja jekla v prihodnosti še večala.

Franc Gašpar, Vroča valjarna

Iz jekla so prevozna in transportna sredstva, ogrinja, stopnišča. Uporablja ga vsa industrija. Naši izdelki so kakovostni, v nasprotnem primeru jih ne bi več prodajali v Evropo. Trendi kažejo, da se bo proizvodnja jekel v prihodnosti še povečevala.

Alenka Kosmač, Razvoj in raziskave

Delam na področju nerjavnih jekel. Proizvodi iz nerjavnih jekel so zelo različni, na splošno pa se uporabljajo tam, kjer se zahteva velika korozijska obstojnost in dobre mehanske lastnosti. Precej toplo valjanih trakov se uporabi pri izdelavi cevovodov, debela pločevina se uporablja v kemični industriji za lovilne posode, v rafinerijah, hladno valjani materiali pa povsod tam, kjer se zahteva boljša površina materiala. Nerjavnega jekla v prihodnosti ne bodo zamenjali drugi materiali. mogoče ga lahko v nekaterih redkih primerih izpodrine plastika, na splošno pa se bo v prihodnosti proizvajalo več jekel za posebne namene.

Mojca Ščap, Tehnična kontrola

Naše jeklo se uporablja v različne namene in v vseh panogah industrije: avtomobilski, vojaški, gradbeništvu, za belo tehniko, posodo. Dnevno napišem veliko reklamacij Kupci, še posebno tuji, z našimi izdelki niso najbolj zadovoljni. Kljub vsemu pa menim, da se bo poraba kakovostnih jekel v prihodnosti povečala.

Abid Silić, Jeklarna

Naša jekla so kakovostna. Uporabljajo se za elektro pločevino, nerjavna za konstrukcije v gradbeništvu. Natančno ne vemo, v katerih izdelkih je naše jeklo. Za nas je pomembno, da ga naredimo čim več in da ustreza standardom.

Ernest Zupan, Jeklarna

Kromi se uporabljajo za posodo. Govori se, da so naši izdelki kakovostni, koliko je dejanskih reklamacij, pa ne vem. Tu sem zaposlen šele tri mesece in o vsem še nisem seznanjen.

Jože Ertl, Tehnična kontrola

Izdelujemo hladno valjane pločevine, debele pločevine. Iz jekla je cela paleta izdelkov, od šivanke do lokomotive. Z našimi izdelki je večina kupcev zadovoljna, nekateri pa tudi ne. Če bi bili vsi zadovoljni, potem ne bi bilo reklamacij. V prihodnosti se bo poraba jekla povečala, ker se ga v določenih primerih ne da zamenjati s kakšnim drugim materialom.

Goran Hevčuk, Vroča valjarna

Izdelujemo elektro pločevino, ki se uporablja za elektromotorje, transformatorje, nerjavna jekla se uporabljajo za mostove, konstrukcije, kot polizdelki v različnih industrijah. Asortiman je zelo širok, zato je težko naštet vse izdelke. Svetovni trendi nam kažejo dobro prihodnost. Jeklo izpodriva druge materiale, ker je bolj obstojno.

Prodaja naših izdelkov v Ameriko in Evropo potrjuje, da so kakovostni.

Božena Šorn, Računovodstvo

Iz jekla se da narediti marsikaj: avtomobili, gospodinjski stroji, ograje, od drobnarij do objektov velikih razsežnosti, zato menim, da se nam ni treba bati prihodnosti.

NI MI VSEENO!

Št. 109: Tri vprašanja?

1. Lokalni avtobus, ki ima odhod z avtobusne postaje pri Acroniju ob 18.02 uri delavci vsak dan "lovimo". Tečemo čez cesto pri prižgani rdeči luči, ker registrirne ure zamujajo po 3 minute in več. Naslednji avtobus odpelje šele čez pol ure. V dogovoru z vodstvom Integrala bi ta problem lahko uredili.
2. Koliko Acroni povrne za vožnjo v obe smeri za lokalni mestni prevoz?
3. Predlagamo, da se namestijo na parkirišče za "belo hišo" video kamere za nadzor parkirišča ponoči, ker za vratarnico ne moremo več parkirati. Tako bi bili avtomobili vsaj delno zavarovani pred nepridipravi.

1. Glede točnosti ur, ki se v Acroniju uporabljajo za evidentiranje delovnega časa, lahko povem le to, da lahko prihaja do napak za 1 minuto. Vsako noč se nastavi točen čas na strežniku (čas povzamemo po atomski uri), preko katerega se takoj zatem nastavi točen čas tudi po vseh urah. Ob opremi, kakršno pač imamo, pa je seveda mogoče, da preko dneva kakšna od ur rahlo zaostaja ali pa prehiteva.. Na oddelku Informatike glede rešitve tega problema žal ne moremo storiti nič več, predlagam pa poslovodstvu, da se z vodstvom Integrala dogovori za par minut kasnejši odhod avtobusa.

Tomaž Ulčar

Na Integral smo že poslali prošnjo za spremembo voznega reda. Čakamo na odgovor.

Kadrovska služba

2. Zaposlenim podjetje povrne dejansko nastale prevozne stroške za vsak dan prihoda na delo. Za mestni prevoz - cona A (Hrušica - Koroška Bela, Podmežaklja, Tomšičeva in Blejska Dobrava), to znaša od oktobra dalje 300 tolarjev na dan, kar je enako ceni za 2 vožnji v predprodaji. Tako obračunane prevozne stroške so delavci prejeli pri izplačilu za mesec oktober.

Lilijana Markež

3. Strinjam se, da parkirišča še niso dokončno urejena. Predvsem ni urejena razsvetljava in pa redno vzdrževanje. Na pobudo delavcev smo pospešili projekt za izvedbo razsvetljave parkirišč na Javorniku in na Beli. Organiziran je tudi občasni obhod delavca Varnosti na parkirišču.

Tehnični direktor
Branko Banko, univ.dipl.ing.

Št. 110: Parkiranje na Javorniku

Zaposleni, ki delamo na Javorniku popoldne (pričetek dne ob 14.00 uri) nimamo kje parkirati svojih vozil, saj je parkirišče zasedeno do zadnjega kotička. Dovoljenja za parkiranje znotraj ograje ni mogoče dobiti. Ob 14. uri pa jih skoraj polovica od vratarja na Beli priteče čez cesto po svoje jeklene konjičke na parkirišče na Javorniku. Ali jim niso tam pred časom uredili dovolj parkirnega prostora, ki je tudi precej boljši od našega? Na našem (javorniškem) so zelo, zelo velike luknje!

Pozivam vse delavce, ki delajo na področju Vroče valjarne in Hladne valjarne, da parkirajo svoja vozila na dovolj velikem parkirišču za upravno stavbo ACRONIJA. Na Javorniku ni dovolj prostora za parkiranje popoldanske izmene, ker zasedajo prostor delavci dopoldanske izmene iz drugih področij.

Tehnični direktor:
Branko Banko, univ.dipl.ing.

DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

Nov Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju zmanjšuje obseg pravic zavarovancem oziroma zaposlenim. Podaljšuje se polna upokojitvena starost na 61 let za ženske in 63 let za moške. Polna pokojninska doba po novem zakonu znaša za ženske 38 in za moške 40 let. Znižuje se tudi izračun pokojninske osnove z dosedanjih 85% na 72,5%. Povečuje se obdobje izračuna najbolj ugodnih zaporednih let delovne dobe z 10 na kar 18 let, kar pomeni, da bodo pokojnine precej nižje, kot so sedaj. Zaradi postopnega uvajanja bo pokojninska reforma prizadela predvsem mlajše in srednje generacije.

Pogoji upokojevanja verjetno ne bodo nikoli več tako ugodni, kot so bili do sedaj. Samo z dodatnim vplačevanjem si bomo lahko zagotovili višjo pokojnino.

Zato je sindikat družbe ACRONI NEODVISNOST in SKEI predlagal vodstvu družbe ACRONI, da pristopi k eni od oblik prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za vse zaposlene.

Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje predstavlja zbiranje premij na osebnih računih zavarovancev oziroma zaposlenih. Podjetje se lahko vključi v tako imenovani pokojninski načrt z izpolnjevanjem osnovnega pogoja, da podjetje sprejme pravila pokojninskega načrta ter da je v pokojninski načrt vključen vsaj 66% vseh zaposlenih v podjetju. Višina premije je še stvar pogajanj med sindikatom in vodstvom. V pokojninski načrt se zaposleni lahko vključi kot posameznik ali preko podjetja, kar je še ugodnejše.

Dejstvo je, da bodo pokojnine iz obveznega pokojninskega zavarovanja nižje kot sedaj in če si bomo hoteli zagotoviti višje pokojnine, bo potrebno čimprej sprejeti pomembno odločitev o dodatnem pokojninskem zavarovanju.

SINDIKAT DRUŽBE ACRONI
NEODVISNOST KNSS Sonja Cuznar

IZ ZGODOVINE ŽELEZARNE

KID V LASTI KONCERNA WESTEN (Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Obdobje italijanskega upravljanja KID seveda ni bilo zaznamovano s kakšno posebno željo po tehnološkem in gospodarskem napredku družbe, ampak pretežno zgolj s prefinjeno preračunljivostjo glede špekulacij, ki so si kasneje sledile.

Po nadvse ugodnem odkupu škedenjske železarne so Italijani še naprej ostali tudi večinski lastniki preostanka družbe z nespremenjenim razmerjem kapitalških deležev, njihove namere pa so bile povsem jasne: potrepeljivo počakati na ugoden trenutek in čim bolj vnovčiti še svoj delniški paket.

Jugoslovanski denarni zavodi v tistem času niso imeli ne poguma niti dovolj sredstev, da bi se mogli lotiti tako zajetnega posla, kot je odkup razmeroma velikega podjetja, ki je bilo za nameček še brez jasne vizije glede nadaljnjega razvoja. Torej je bilo treba za odkup delnic pridobiti neko industrijo sorodne stroke, ki bi imela interes do povezave z železarno. V Kraljevini SHS, ki je bila tedaj gospodarsko najbolj zaostala država v Evropi, te možnosti ni bilo. No, morda edino takšno podjetje je bila tovarna emajlirane posode v Celju A. Westen d.d., ki je v svojih obratih predelovala velike količine uvožene tanke železne pločevine.

Tovarna v Celju se je v štiridesetih letih svojega obstoja razvila iz majhne obrtne delavnice v močno in vodilno industrijo. Njen proizvodni program je obsegal več kot 620 različnih emajliranih in pocinkanih proizvodov, dnevna proizvodnja pa je ob staležu 2000 zaposlenih dosegla 20 ton gotovih izdelkov. Zaradi nagle rasti premoženja je firma Westen kupila delnice Dunavske banke Beograd in si ustvarila lasten denarni zavod ter postala neodvisna od bank.

Po številnih prigovarjanjih in priporočilih se je solastnik celjske tovarne August Westen kljub neugodnim strokovnim ugotovitvam o

stanju KID na osnovi dolgotrajnih in temeljitih študij končno vendarle odločil za odkup italijanskega paketa delnic, ki so tako prišle v roke jugoslovanskega državljana nemške narodnosti, ki je od mladih nog živel in delal v Sloveniji in bil organizacijsko ter poslovno izredno uspešen.

Cena, ki jo je za 61.000 delnic KID plačal Westen italijanskim bankam v poslovnih knjigah ni zabeležena, ocenjujejo pa, da je šlo za približno 65 milijonov dinarjev, kar bi ustrezalo ceni, ki so jo leta 1919 plačali Italijani. Nedvomno je bila zelo visoka, saj so te delnice po odcepitvi Škedenja predstavljale komaj polovico premoženjske celote KID pred I. svetovno vojno.

V poročilu upravnega sveta KID o poslovnem letu od 1.7.1928 do 30.6.1929 je skromno zabeleženo: »Italijanska skupina, ki je imela od leta 1919 v posesti večino naših delnic, je prodala svoj paket neki jugoslovanski skupini«. Dne 4. januarja 1930 so bili iz trgovskega registra izbrisani italijanski upravni svetniki Alessandro Fera, Francesco Villabruna, Antonio Conestabile della Staffa, Vittorio Vittorelli, Vincente Ardissoni in Francesco Dandolo Rebus in kot novi člani uprave vpisani vele-industrialec August Westen, generalni ravnatelj KID Karl Noot in ravnatelj Westnovih tovarn v Celju Josef Pfeiffer.

Po prodaji delnic so italijanski člani upravnega sveta tiho in brez slovesa zapustili Jesenice, formalne predaje poslov ni bilo. Novi lastnik se je takoj lotil temeljitega dela, da bi čim hitreje popravil, kar je bilo s tehničnega vidika zamujeno v zadnjih desetih letih, ali bolje rečeno, od začetka I. svetovne vojne. Železarna je bila brez plavžev, stalno odvisna od uvoženega grodlja in starega železa; neugodna prometna lega in zastarele in iztrošene naprave pa so še dodatno obremenjevale njeno proizvodnjo in konkurenčno sposobnost na tržišču.

Leto 1930 je torej v zgodovini KID pomembna prelomnica, saj se je tedaj začela tehnična in organizacijska modernizacija jeseniških obratov, ki je bila že dolgo neodložljivo potrebna. Vse to je omogočilo, da je družba brez večjih pretresov in žrtev preživela težko preizkušnjo gospodarske depresije, ki je v tistem času zajela Evropo. Program reorganizacije železarne in idejne načrte za nove obrate je napravil Westnov strokovni svetovalec, sicer pa generalni ravnatelj železarne Vitkovice, dr. ing. Friedrich Schuster, s finančno problematiko (za investicije je bila namreč potrebna mobilizacija 150 milijonov dinarjev) pa se je spopadel Westnov upravni svetnik in ravnatelj celjske tovarne Josef Pfeiffer.

Na osnovi podrobnega programa je takratni tehnični ravnatelj KID Leo Dostal v desetih letih svojega plodnega delovanja na Jesenicah ustvaril nove temelje in leta 1918 razkosano podjetje je bilo ponovno izpopolnjeno v organizacijsko in tehnično celoto za proizvodni proces od surovine do kakovostnega in zahtevnega izdelka.

Koncern Westen je imel ob nakupu italijanskega paketa in prevzemu vodenja KID 67,78 odstotni delež pri lastništvu delniškega kapitala. Z njegovo skokovito rastjo in emisijami novih delnic pa se je ta delež samo še povečal. Leta 1930 je znašal 76,89 odstotka, v letih 1932-1935 pa že 91,82 odstotka. Ko je bilo v letu 1935 izdanih 300.000 novih delnic in je višina glavnice narasla na 90 milijonov dinarjev, se je Westnov delež dvignil na 94,41 odstotka. Najvišjo raven je dosegel v letih 1937-1939, ko sta imela Adolf in August Westen 578.518 delnic, oziroma 96,42 odstotka, vsi ostali delničarji pa le 21.482 ali 3,58 odstotka delnic. Leta 1940 je bila delniška glavnica povečana še za 30 milijonov dinarjev, izdanih je bilo 200.000 novih delnic, stanje lastništva pa je bilo naslednje: August Westen 348.535, Adolf Westen 348.171 - skupno torej 87,09 odstotka, Josef Pfeiffer 78.652 ali 9,83 odstotka in vsi ostali 24.642 ali 3,08 odstotka od 800.000 delnic. To je bilo tudi zadnje stanje na področju lastništva in takšno je ostalo do konca druge svetovne vojne.

Se nadaljuje ...

Viri in literatura:

- zapisniki in poročila upravnega sveta delničarjev KID
- Ivan Mohorič, 2000 let železarstva na Gorenjskem (2. knjiga)

Zdravko Kovačič

VELIKO ŽELJA, PREMALO DENARJA...

Da bi stvari potekale tako kot je treba, da bi uresničili čimveč želja in pobud, ki jih krajan predlagajo krajevni skupnosti, ta pa dalje občini, smo letos v naši krajevni skupnosti pripravili Plan komunalnih del za naslednje leto. Dela na področju komunalno-cestnega gospodarstva so krajanom najbližja in tudi največ je potrebno postoriti na tem področju.

Plan komunalnih del za leto 2001 je obsegal 30 točk in potrebno je bilo usklajevanje na Komunalni direkciji, saj je nemogoče glede na sredstva proračuna, realizirati vse.

Po dvehurnem usklajevanju smo ugotovili, da bomo v naslednjem letu lahko:

- pripravili ustrezno projektno dokumentacijo za izgradnjo vodovoda v Javorniškem Rovtu,
- asfaltirali spodnji del ulice Janeza Šmida na Koroški Beli, saj so ta dela nujna zaradi zaprtja »nelegalnega« prehoda preko železniških tirov v tem delu naselja,
- končno bo položen grobi asfalt na »Vodičarjevem klancu« na Slovenskem Javorniku,
- Urejena bo cesta in spremenjen cestni režim preko »Črnega mostu« na Koroški Beli,
- pripravljeni bodo idejni projekti za rešitev problematike parkiranja pri in v bližnji okolici Osnovne šole Koroška Bela,
- pričele se bodo aktivnosti za asfaltiranje ceste na Rekreatijski center Kres iz Trebeža,
- ker pa je na nekaterih področjih naše krajevne skupnosti še popolna tema, bo potrebno urediti tudi razsvetljavo in ta je najnujnejša na obeh pešpoteh, ki vodijo s Tomšičeve ceste na Slovenski Javornik.

Divje parkirišče ob potoku Javorniku. Če bi ga uredili, bi pridobili precej prostora.

Povem naj, da se na krajevni skupnosti zelo trudimo urediti človeka vreden dostop s Tomšičeve ceste na Slovenski Javornik, zato bomo še naprej skupaj z občino iskali rešitve, v zadovoljstvo kar največjemu številu krajanov, ki živijo na tem delu krajevne skupnosti.

Postavitev bazne postaje GSM

V naselju Javorniški Rovt so območja, kjer je šibak signal za digitalno telefonijo GSM. Na pobudo krajevne skupnosti bo Mobitel d.d. Ljubljana izdelal načrt za gostitev GSM omrežja tudi za Javorniški Rovt. V družbi Mobitel se namreč zavedajo, da kljub 97 odstotni pokritosti, še vedno obstajajo manjša območja, kjer je šibak signal. Postavitev bazne postaje GSM sistema pa je dolgotrajen proces, saj zahteva skrbno načrtovanje omrežja in pridobivanje vseh potrebnih dovoljenj, kar pomeni največjo časovno oviro.

Ureditev vrtičkov

Že pred časom so se začele aktivnosti za ureditev območij, kjer so več ali manj krajan na črno uredili vrtičke. Zavedamo se, da so ti vrtički ljudem potrebni, saj na ta način prihranijo tudi kakšen tolar. Žal pa so nekateri vrtički zelo neurejeni (lesene in pločevinaste lope in strehe, različne ograje, reja domačih živali i.t.d.) in na neprimernih mestih, zato jih bo treba za lepši izgled poenotiti in pospraviti vso navlako. Seveda pa je nekaj območij, kjer bodo vrtički odpravljeni, ker so na neustrezni lokaciji.

Več o tem pa v prihodnji številki.

Predsednica Sveta krajevne skupnosti
Branka Doberšek

KULTURA, RAZVEDRILO, PROSTI ČAS

ŽIVAHNA LJUBITELJSKA KULTURNA DEJAVNOST V OBČINI

Jeseniška občina nedvomno sodi med uspešnejše občine na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti. Ljubiteljska kulturna društva in skupine letno poskrbijo za 600 do 650 kulturnih prireditev ali sodelovanj na prireditvah. Za to iz proračuna občine Jesenice letno prejmejo 7 odstotkov sredstev, namenjenih za kulturo v občini, preostali del pa je namenjen kulturnim zavodom: občinski knjižnici, Gornjesavskemu muzeju Jesenice in Gledališču Toneta Čufarja Jesenice.

K omenjenim prireditvam v občini prispevajo:

- Kulturno društvo Svoboda Tone Čufar Jesenice z razstavnim salonom DOLIK, likovnim klubom DOLIK, ženskim pevskim zborom Milko Škoberne, komornim mešanim zborom VOX CARNIOLUS, krožkom ročnih del in skupino železniških maketarjev;
- Delavsko prosvetno društvo France Mencinger Slovenski Javornik - Koroška Bela z gledališko in lutkovno skupino ter razstavno dejavnostjo;
- KUD Triglav Slovenski Javornik – Jesenice z odraslo folklorno skupino in pevsko skupino;
- Kulturno društvo Vintgar Blejska Dobrava z moškim pevskim zborom in trobilnim kvintetom;
- Kulturno športno društvo Hrušica z odraslo folklorno skupino Juliana in otroško folklorno skupino, pevskim zborom Nagelj, plesno skupino in krožkom ročnih del;
- Farno kulturno društvo Koroška Bela z gledališko-lutkovno skupino, otroškim pevskim zborom in s številnimi otroškimi in mladinskimi delavnicami;
- Fotografsko društvo Jesenice s številnimi fotografskimi razstavami in projekcijami diapozitivov doma in v tujini;
- Kulturno društvo muslimanov Biser Jesenice z otroško in mladinsko folklorno skupino in pevskim zborom;
- Makedonsko kulturno društvo Ilinden Jesenice z mladinsko folklorno skupino in narodno instrumentalno skupino;
- Vokalni kvartet Koroška Bela – Blejska Dobrava;
- ženski pevski zbor in folklorna skupina Društva upokojencev Slovenski Javornik – Koroška Bela;
- moški pevski zbor Društva upokojencev Jesenice;
- Pihalni orkester Jesenice – Kranjska Gora.

Vsa navedena društva in skupine v občini povezuje Zveza kulturnih društev Jesenice, ki v kulturno ponudbo uspešno vključuje tudi sedem šolskih pevskih zborov.

Nekatere skupine so se uspešno uveljavile tudi v evropskem in celo neevropskem prostoru (fotografi, folklor, likovniki) in na ta način promovirajo našo občino, Gorenjsko in Slovenijo v tujini. Pa tudi sicer je kakovost kulturnih skupin na dostojnem nivoju, nekatere pa segajo v sam slovenski vrh.

Joža Varl

JESENICE BOGATEJŠE ZA POMEMBEN POMNIK ŽELEZARSTVA

Pred poslovno stavbo SŽ Arconia že od 28. oktobra stoji pomemben pomnik slovenskega železarstva, elektroobložna peč BBC, o kateri smi v našem časopisu pisali že v prejšnjih številkah. Po zaključnih

Na slovesnosti se je poleg uglednih gostov zbralo veliko nekdanjih delavcev Železarn.

delih je bila 17. novembra slovesno predana javnosti v spomin na večstoletno tradicijo železarstva v tem koncu Slovenije.

Slavnostna govornica Ga. Nataša Kokošinek, ravnateljica Gornjesavskega muzeja, je pozdravila pomembne goste, glavnega direktorja Acronija in predsednika uprave SŽ gospoda Tasiča in še posebej gospoda Mateja Brateta, republiškega svetovca za tehniško dediščino, ki je tudi sam aktivno sodeloval pri obnovi peči.

Pomemben pomnik tehniške tradicije slovenskega železarstva jim je uspelo ohraniti za prihodnje rodove s skupno akcijo in finančno pomočjo Acronija, sodelovanjem različnih slovenskih podjetij in veliko vloženega truda posameznikov. Na koncu se je zahvalila vsem, ki so sodelovali pri obnovi, Valentinu Markežu pa za konstruktivno sodelovanje in pomoč pri koordinaciji del.

Javnosti je spomenik slovesno predal glavni direktor Acronija, prof. dr. Vasilij Prešern. Dejal je, da potem, ko se je družba izvlekla iz večletne krize in pričela poslovati pozitivno, odločitev za takšen projekt ni bila težka. Vesel je, da bo na ogled sedanjim in tudi prihodnjim rodovom.

L.M.

JESENSKI IZLET DRUŠTVA DMIT

Člani društva metalurških inženirjev in tehnikov smo se v petek, 20. oktobra 2000, udeležili enodnevnega izleta v Koper in njegovo okolico.

V času dopustov, ko obiščemo našo obalo, si običajno ne vzamemo časa za podrobnejši ogled mest in krajev. Zato je bil namen izleta podrobneje spoznati mesto Koper ter nekaj vasi v notranjosti slovenske Istre. Na pot smo se podali iz oblačne Gorenjske ob šestih zjutraj. Avtobus nas je vozil mimo Ljubljane in Postojne do naše obale. Tu nas je pričakalo toplo jesensko sonce ter lokalna vodička Diana. Po Kopru smo se odpravili peš. Začeli smo spoznavati legende o nastanku mesta, (argonavti, čas grške zgodovine, mesto, zgrajeno na ščitu boginje Atene – otok) in bogato zgodovino mesta.

Koper je bil vse do 19. stoletja otok. Najprej se je povezal s kopnim s solinami. Po drugi svetovni vojni pa so začeli močvirnat svet zasipavati z materialom ob izgradnji (poglobitvi morja) Luke Koper. Stari del mesta ima bogato arhitekturo in kulturne spomenike. Mesto je v zgodovini zamenjalo veliko oblastnikov. Najdeni so ostanki iz časa rimskega cesarstva, veliko pa je zgradb iz časa beneške republike in novejših zgodovine. Tako smo si ogledali glavna vrata Kopra, imenovana Muda. Nato Prešernov trg, Da Pontejev vodnjak, Židovsko ulico, Titov trg s Pretorsko palačo, stolnico in ložo, Trg revolucije (Brollo), Carppacijev trg ter še nekaj pomembnih zgradb in spomenikov. Prišli smo do morja, ki je bilo v

Istrske hiše.

tem času še prijetno toplo (21°C). Tu smo nekaj časa posedeli in obujali spomine na minuli dopust. Nato smo odšli v Luko Koper, ki je eno od večjih pristanišč v severnem Jadranu in pomembna povezava s centralno Evropo. V pristanišču pretovarjajo različne materiale, ki pridejo z ladjami po morju in tiste iz celine. S tem smo dobili vtis, kako poteka delo v pristanišču. Vodička nas je nato vodila v notranjost slovenske Istre. Istrske vasi so bile zaradi dela in preživetja s trgovanjem vedno zelo povezane z obmorskimi mesti. Tako ljudje še danes želijo veliko občino. Dvignili smo se približno 300 metrov nad morje. S posameznih krajev je bil lep razgled na Tržaški zaliv in okolico. Vasi so lepo vpete v pokrajino in imajo značilno arhitekturo. Ogledali smo si vas Sveti Peter s Tonino hišo. Hiša je muzej in prikazuje prostor za pridobivanje olivnega olja in bivalne prostore. V vasi Krkavče pa smo si ogledali sodobno pridobivanje olja. Značilno za to vas je, da sta cerkev in del vasi zgrajena na skali ter da ima vas kulturni kamen (iz časa Keltoev).

Ura se je prevesila že v pozno popoldne in odšli smo v gostilno Istrska klet v Pomjanu okušati dobre istrske kuhinje. Čas je hitro minil in odpraviti smo se morali domov.

Marjan Mencinger

HOKEJISTI ACRONIJA VODIJO V MEDNARODNI LIGI

Po sedmih odigranih krogih v Mednarodni hokejski ligi je pogled na prvenstveno lestvico zelo spodbuden. Po težki, a zasluženi zmagi v Sekešfeherfarju na Alba Volan z rezultatom 2:1, so si Jeseničani nabrali tri točke prednosti. Tako imajo sedaj trinajst točk, drugo uvrščena Alba Volan pa deset. Dunafer in Olimpija jih imata devet. Ob tem je potrebno povedati, da so za našimi hokejisti v tem tekmovanju že zelo težka gostovanja. Pri obeh najboljših madžarskih ekipah so Jeseničani zmagali na gostovanjih, za nameček pa so osvojili točko tudi v Ljubljani z Olimpijo.

V nadaljevanju sezone je razpored za jeseniške hokejiste zelo ugoden. Razen gostovanja pri Slaviji, Ferencvárušu in Medveščaku bodo namreč vse najtežje tekme gostili v dvorani v Podmežakliji.

Glede na hokejsko filozofijo trenerja Červenija, ki vedno poudarja, da je vsaka tekma, ne glede na nasprotnika in ne glede na to kje se igra, nova izjemno pomembna zgodba, lahko verjamemo, da bodo naši nadaljevali v sedanjem slogu. Tudi igralci sami se zavedajo, da bo do konca še zelo težko. Vendar smo resnično lahko optimisti. Na zadnjem gostovanju pri Albi Volanu je bilo pomembno tudi to, da so fantje na ledu dobesedno garali. Igrali so borbeno, kot bi šlo za zadnjo tekmo, kajti že pred tekmo so se dobro zavedali, da proti njim poleg nasprotnika igrajo tudi sodniki

Mladi Por, Pretnar, Rebolj, Terlikar, Burnik, Hafner Milan in Hafner Tomi pa so po lanskem kaljenju tudi že sposobni odigrati zelo solidne tekme. Seveda pa ne smemo pozabiti, da je tudi v drugi jeseniški ekipi kar nekaj fantov, ki z občasnim treningom v prvi ekipi in tudi kakšnim nastopom v mednarodni ligi opozarjajo na svoje sposobnosti. Povprečna starost jeseniške ekipe je nekaj več kot dvaindvajset let, torej je ekipa zares mlada.

Seveda pa se je potrebno zavedati, da je proces dozorevanja dolg, saj se čez noč ne da ničesar storiti.

Toda igralci so sprejeli za svoje vodilo izjemno prizadevnost na treningih, dobro vzdušje v ekipi, ter izpopolnjevanje taktičnih zamisli strokovnega vodstva. Zato smo lahko optimisti.

NOVA ORGANIZIRANOST ŠPORTA NA JESENICAH

V zadnjem času je veliko govora o ustreznosti organiziranosti jeseniškega športa. Tu ne gre za organiziranost posameznih društev, za katere v večini izjemno dobro skrbijo zagnani amaterski delavci, ki jim šport pomeni predvsem veselje. Vendar pa ti športni delavci potrebujejo dobro strokovno službo, ki bo skrbela za športno administracijo, planiranje in analize, ter za kvalitetno vzdrževanje športnih objektov v občini.

Trenutno se te naloge izvajajo nekako neorganizirano. Nekaj dela opravlja strokovna služba Športne zveze Jesenice z enim

zaposlenim delavcem, nekaj nalog in vzdrževanje ključnih objektov v občini izvaja strokovna služba pri ŠD Jesenice z dvanajstimi zaposlenimi delavci, k tem pa je potrebno prišteti še štiri trenerje, ki z mladimi delajo profesionalno.

Skupna strokovna služba je zato nujna. Na predlog Občine Jesenice se prav v tem času pripravlja reorganizacija tega dela jeseniškega športa.

Pri Športni zvezi Jesenice so pripravili obsežno analizo oziroma posnetek stanja v občini. Prišli so do ugotovitve, da se več kot tri tisoč občanov Jesenic tako ali drugače ukvarja s športom. V

občini je 62 kategoriziranih športnikov. Objekti, razen modernih šolskih telovadnic, več ali manj ne ustrezajo potrebam športnikov (hokejska dvorana, nogometna igrišča, nimamo atletske steze, zastarelo kopališče, itd.). Analiza je tudi pokazala, da je stanje v dejavnosti primerljivo s Kranjem, pri objektih pa rahlo zaostajamo. Zato je nekako prevladalo mnenje, da bi se tudi na Jesenicah organizirali podobno kot v Kranju. Tako je nastal predlog o ustanovitvi javnega zavoda za šport.

Razprave o tem tečejo kar nekaj časa. Na zadnjem usklajevanju mnenj med športniki in županom g. Bregantom se je nekako izoblikovalo dokončno mnenje, da je ustanovitev zavoda potrebna. Zato je bila imenovana tudi sedemčlanska skupina, ki bo do konca novembra županu posredovala dokončno stališče o načinu organiziranosti. Vsekakor pa športni delavci želijo, da ostane športna dejavnost avtonomna, brez vmešavanja politike v dejavnost. Športna sfera si želi z ustanovitvijo zavoda dobiti poceni in dobro organiziran servis, ki bo nudil podporo društvom pri njihovem delu.

B. Jeršin

Prva ekipa HK Acroni Jesenice

in polna dvorana navijačev madžarskih podprvakov.

Prednost treh točk je lepa popotnica za drugi del sezone. Med prekinitevijo, ki je bila zaradi nastopa reprezentance (v reprezentanci je bilo šest igralcev iz Jesenic), je ekipa imela možnost za osvežitev ter za obnovitev moči.

Dobra telesna pripravljenost ekipe je temelj, na katerem se gradi v letošnji sezoni igra, ki počasi dobiva svojo podobo. Kadrovske je ekipa izpopolnjena. Trije vratarji (Glavič, Kristan, Brulc) so sicer mladi, vendar pa jim bo medsebojna konkurenca za mesto v vratih izjemno koristila. Podobno je z branilci. Borut Vukčević je trenutno najboljši slovenski branilec, dobro pa igra tudi Boris Kunčič. Mladi val branilcev Vidmar, Kranjc, Kovačević, Rekelj in Sotlar igrajo iz tekme v tekmo bolje. Morda bi v napadu lahko dobili še kakšno strelesko okrepitev (morda izkušenega centra), vendar pa je trener Červený skoraj na vseh tekmah v dosedanjem delu sezone na led pošiljal vse štiri napadalne trojke s ciljem, da bi si nabrali čim več izkušenj. Veteranova Razingerju in Tišlerju se zaradi dobrega treninga preko poletja leta prav nič ne poznajo. Sodja, Varl in Mahkovic počasi začenjajo koristiti svoje izkušnje iz preteklosti.

POHODNIŠTVO

ŠTEVILO POHODNIKOV SE POVEČUJE

Vsako leto se vodniki železarjev zberejo, da pregledajo opravljeno delo in pripravijo načrte za naslednje leto. Letos so jih Jeseničani povabili na Gorenjsko, kjer so jim ob skorajšnji 200-letnici Prešernovega rojstva razkazali njegovo rojstno hišo in cerkveno Svetega Marka v Vrbi. Po ogledu so zbor nadaljevali na Pristavi v Javorniškem Rovtu. Zbrane je v imenu jeseniških železarjev in vodnikov pozdravil g. Janko Avsenik. Z enominutnim molkom so počastili spomin na letos preminulega vodnika Bineta Rozmana, nato pa nadaljevali s poročilom o pohodih, ki ga je pripravil g. Franci Telcer. V njem je zapisal, da je vsako desetletje posebej zaznamovalo tudi pohode železarjev, ki so ena najvztrajnejših oblik združevanja zaposlenih v Slovenskih železarnah. V sedemdesetih in osemdesetih letih je bilo pohodništvo na višku, saj so bili organizatorji deležni vse podpore v takratnih delovnih organizacij, ki so delovale v okviru Koncerna slovenskih železarn. V devedesetih je že skoraj kazalo, da bo, tako kot mnogo drugih družabnih srečanj, tudi pohodništvo ugasnilo. Vztrajnim vodnikom je kljub težavam uspelo organizirati pohode in ohraniti najprej sicer skromno število pohodnikov, ki pa se z leta v leto povečuje. Še več, uspelo jim je zbuditi zanimanje vodstev posameznih družb za naše pohode. Bolj zaskrbljujoče je, da se je število vodnikov skoraj razpolovilo. Pri pripravi pohodov jih aktivno sodeluje le še okrog 30. Med vodnike so letos sprejeli Boštjana Arha iz Inštituta za kovinske materiale in tehnologijo ter mu podelili znak vodnika železarjev.

Štirih pohodov v letošnjem letu se je udeležilo 779 pohodnikov. Pohoda na Golico se jih je udeležilo 259, na Lisco 150, na Korošico 215 in na Krim 155 pohodnikov. Tudi če odštejemo zadnji, četrti pohod, je številka v primerjavi z lansko (442 pohodnikov) večja za 182. Najbolj številčno so bili zastopani Jeseničani (301 pohodnik). K uspešni sezoni so vsekakor pripomogli dobra organizacija in posrečena izbira krajev ter ne nazadnje tudi malica in družabno srečanje ob zaključku pohoda. Tudi v prihodnjem letu načrtujejo tri pohode. V maju bodo Jeseničani vodili na Ratitovec, junija Ravenčani na Rogatec, septembra pa Štorani na Menino planino.

Vodniki niso imeli pripomb na izčrpano poročilo. Menili so, da je lepo, če se ob zaključku pohoda ob dobri malici povesele. To je priložnost za pogovor in tkanje še trdnjših vezi med njimi. Spominska majica ne sme biti obveza. V bodoče je potrebno več pozornosti nameniti mladim družinam, da se bodo lahko udeležile pohodov. Simbolično plačilo je porok za udeležbo. Pridobiti pa bo potrebno tudi mlade vodnike.

Med sestankom se jim je pridružil tudi jeseniški župan, dolgoletni železar, g. Boris Bregant, ki se tudi sam, če mu le čas dopušča, rad priključi pohodnikom. Pozdravil je vodnike železarje in jim zaželel še veliko uspešno izvedenih pohodov, saj imajo takšna druženja ljudje radi.

Ob zaključku srečanja se je g. Avsenik zahvalil pohodnikom za opravljeno delo, županu za pomoč in vzpodbudne besede, novo sprejetemu vodniku pa zaželel srečno vodenje z upanjem, da se jim pridruži čim več mladih.

Po poročilih vodnikov povzela Lilijana Markež

OPRAVIČILO

V prejšnji številki novic je na 18. strani zaradi tehnične napake izpadla dvobarvna fotografija Železarne Jesenice.

Na isti strani v stavku pod sliko je bila napisana napačna številka letnice. Stavek se pravilno glasi:

Kupnina dva milijona lir ni krila niti stroškov, ki jih je imela družba za gradnjo stanovanj za delavstvo in uradništvo v Škedenju v letih 1910 - 1912 ...

Za napake se iskreno opravičujemo.

Tiskarna knjigovoznica Radovljica
Uredništvo Novic

FRIDERIK LAVTIŽAR

1948 - 2000

Novica, da si nas zapustil te lepe jeseni, nas je pretresla. Kar ne moremo verjeti, da smo izgubili sodelavca Frica.

Težko je dojeti, da ti usoda življenja ni bila naklonjena, da te je preizkušala zahrbtna bolezen, ki ji žal nisi bil kos. Kos pa si bil marsikaterim drugim življenjskim preizkušnjam.

Rodil si se sredi teh lepih gora in planin, ki si jih prehodil nič kolikokrat. Delovna pot te je pripeljala k nam, v Jeklarno. Osvojil si nas s pridnim delom in šalami, ki si jih stresal kot iz rokava. Sprva te zaradi kranskojorskega narečja nismo povsem razumeli, potem smo se te navadili. Učil si nas pridno delati, spoštovati življenje, ljubiti gore in živalski svet, za kar smo ti iz srca hvaležni.

A kruta usoda žal ne izbira, Fric. Nemo te je vzela sredi življenja tvoji družini, sodelavcem, tvojim goram in živalim.

Vsi, ki smo te poznali in delali s teboj, te bomo ohranili v spominu.

Tvoji družini in domačim izrekamo globoko in iskreno sožalje v imenu sodelavcev in vodstva Jeklarne.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE:

SMUČ, POBEG, TANA, AMARO, ARARAT, LIK, LM, PANIKA, LET, ARO, TR, DOLENČEV RUT, ENARE, NEEL, ŠTIRISEDEŽNICA, ARKADA, ANNA, GRK, VIOLINA, KOD, REAL, RENO, KOMASIRANJE, ARA, ANT, TRAKTAT.

Z mastnim tiskom so izpisana gesla.

Na uredništvo ste poslali 76 rešitev. Žreb je takole razdelil nagrade:

1. nagrada: Damjana Kavalar, Murova 6, 4270 Jesenice
2. nagrada: Janko Zalokar, Blejska Dobrava 127c, 4273 Bl. Dobrava
3. nagrada: Uroš Gerzetič, Podoren 78f, 4280 Kranjska Gora

Potrdila, s katerimi boste nagrajenci prevzeli smučarske vozovnice na blagajnah Žičnice Kranjska gora, vam bomo poslali po pošti.

Podjetju Žičnice Kranjska gora se zahvaljujemo za podeljene nagrade.

Uredništvo

CEPLJENJE PROTI GRIPI PONOVO V DECEMBRU

V začetku novembra je bilo organizirano cepljenje proti gripi, za katerega se prijavilo 282 delavcev. Na treh lokacijah: Bela, Javornik in Jeklarna, se je cepilo 223 delavcev.

Cepljenja žal nismo mogli izpeljati do konca, ker je cepiva zmanjkalo. Res, da so se cepili tudi nekateri delavci, ki se na cepljenje niso prijavili, vendar smo pri naročanju cepiva za potrebe Acroni-ja na to tudi računali.

Do nastale situacije je prišlo zato, ker je zanimanje za cepljenje po vsej Sloveniji letos preseglo vsa pričakovanja. Tako zdravstveni domovi niso mogli zagotoviti števila odmerkov cepiva, ki so jih naročila - rezervirala podjetja. V podobni situaciji kot mi, so se znašla tudi druga podjetja.

Po zagotovilih dr. Čeha se že vodijo aktivnosti za ponaročilo cepiva, katerega je potrebno uvoziti iz tujine. Načrtujejo, da bo cepivo na voljo v decembru. Takrat bomo organizirali cepljenje ponovno na eni od lokacij v Acroni-ju in vas bomo o tem obvestili preko oglasnih desk. V svojem imenu in imenu DMD Jesenice, se za neprijetno situacijo še enkrat opravičujem.

Rožič Teja